

धान्नै गाह्रो चुनावी खर्च ढाँटेर विवरण पेस

मुख्य चार दलका उम्मेदवारका कागजी खर्च हेर्दा पनि हरेक निर्वाचन क्षेत्रमा कम्तीमा एक करोड प्रचार खर्च भएको देखिन्छ । यस हिसाबले १६५ निर्वाचन क्षेत्रमा उम्मेदवारहरूले १ अर्ब ६५ करोड खर्च गरेका छन् ।

चुनावमा हुने खर्च हो त्यही भन्नु नसक्नु दलहरूको कमजोरी हो । अधिक खर्च भएको देखेदेखि पनि आँखा चिम्लिएर ढाकछोप गर्नु निर्वाचन आयोग र सरकारको दोष हो ।

लेखनाथ न्यौपाने
नेता नेकपा

उम्मेदवारको वास्तविक खर्च आयोगमा बुझाएको भन्दा धेरै गुणा बढी हुने तथ्यगत प्रमाण छन् । सामाजिक सञ्जाल व्यवस्थापनमा भएको खर्चको हिसाबकिताब पूर्ण रूपमा राखिएको छैन ।

डा. गोपालकृष्ण सिवाकोटी
अध्यक्ष, नियोक्ता

जीवन शर्मा/मध्यान्ह
काठमाडौं, १ चैत ।

राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका वरिष्ठ नेता तथा प्रधानमन्त्रीका उम्मेदवार बालेन्द्र शाहले चुनावको समानुपातिक मत परिणाम आइसक्यो चुनावी खर्च सार्वजनिक गरे । फागुन २५ गते नै चुनावी खर्च विवरण बुझाएका भापा ५ वाट निर्वाचित सांसद शाहले १४ लाख १७ हजार २८९ खर्च भएको उल्लेख गरेका छन् ।

रास्वपा सभापति रवि लामिछानेले चुनावी खर्च ९ लाख ८९ हजार २९५ र भावी अर्थमन्त्रीका रूपमा हेरिएका रास्वपाका सांसद स्वर्णिम वाग्लेले २६ लाख ९० हजार ७४४ खर्च गरेको विवरण बुझाए ।

नेपाली कांग्रेसका नेता डा. शोखर कोइरालाले विभिन्न शीर्षकमा २९ लाख २९ हजार खर्च भएको विवरण बुझाएका छन् । नेकपा एमाले महासचिव शंकर पोखरेलले १६ लाख ५० हजार खर्च भएको उल्लेख गरेका छन् । प्युठानबाट एमाले

उम्मेदवार सूर्य थापाले २४ लाख १० हजार ३८९ रुपैयाँ र राप्रपा नेता कमल थापाले काठमाडौं-५ वाट चुनाव लड्दा २३ लाख १० हजार रुपैयाँ खर्च भएको विवरण आयोगलाई दिएका छन् ।

म्याग्दी क्षेत्र नं. १ वाट उम्मेदवार रहेका स्वतन्त्र उम्मेदवार महावीर पुनले २८ लाख ६८ हजार ८६८ रुपैयाँ खर्च गरेको देखाएका छन् ।

फागुन २९मा भएको निर्वाचनबाट निर्वाचित र पराजित उम्मेदवारहरूले सार्वजनिक गरेका चुनावी खर्च कम्प्युटरमा देखिएका छन् । कतिपय निर्वाचितको खर्च पराजितको भन्दा कम देखिएको छ । फस्ट हेर्दा चुनावमा खर्च गर्नेहरूले मात्रै जित्छन् भन्ने विगतको परम्परालाई तोड्ने जस्तो देखिन्छ । तर, चुनावी खर्चको वास्तविकता निर्वाचन आयोगमा पेस गरेको र सार्वजनिक गरेभन्दा धेरै रहेको अनुमान गर्न कठिन छैन । गोरखा २ मा नेकपाबाट उठेका लेखनाथ न्यौपानेको अनुभवले पनि त्यसको पुष्टि गर्छ । 'चुनावी खर्च धान्न सकिने खालको >>> पृष्ठ २ मा

समानुपातिकमा पुरानै प्रवृत्ति

समानुपातिक सांसदहरू 'बादल', पद्मा अर्याल, अर्जुनरसिंह केसी र भीष्मराज आइदेम्बे र बलावती शर्माले विगतमा पनि सांसद भएर काम गरिसकेका छन् । केसी त वर्तमान सभापति गणेश थापाका ससुरा हुन् ।

विवाकर अधिकारी/मध्यान्ह
काठमाडौं, १ चैत

राजनीतिक दलहरूले समानुपातिकफल प्राप्त सिटका लागि नाम सिफारिस गरेका छन् । निर्वाचन आयोगको कार्यतालिकाअनुसार दलहरूले नाम सिफारिस गरेका हुन् । रास्वपाले ५७ जना, नेपाली कांग्रेसले २० जना, नेकपा एमालेले १६ जना, नेपाली कम्युनिस्ट पार्टीले ९ जना, श्रम संस्कृत पार्टी र राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा)ले ४/४ जनाको नाम सिफारिस गरेका छन् ।

२१ फागुनमा सम्पन्न निर्वाचनमा राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)ले ५१ लाख ८३ हजार ४९३, नेपाली कांग्रेसले १७ लाख ५९ हजार १७२, नेकपा एमालेले १४ लाख ५५ हजार ८८५, नेपाली कम्युनिस्ट पार्टीले ६ लाख ११ हजार ५७७, श्रम संस्कृत पार्टीले ३ लाख ८५ हजार ९०२ र राप्रपाले ३ लाख ३० हजार ६८४ मत पाएका थिए । दलहरूले पाएको मतका आधारमा समानुपातिक सिट बाँडफाँट भएको हो ।

रास्वपाले खसआर्थ क्लस्टरबाट १७ जना, जनजातिबाट १६ जना, मधेशीबाट ९ जना, दलितबाट ८ जना, थारूबाट ४ जना र मुस्लिम क्लस्टरबाट ३ जनाको नाम सिफारिस गरेको छ । जसमा ४८ जना महिला र ९ जना पुरुष

छन् । तर, उनीहरूको नाम सार्वजनिक गरिएको छैन ।

रास्वपाका प्रवक्ता मनीष भाले निर्वाचन आयोगबाट सदर भएसँगै समानुपातिक सांसदहरूको नाम सार्वजनिक हुने बताएका छन् । नेपाली कांग्रेसले पनि २० जना समानुपातिक सांसदको नाम सिफारिस गरेको छ । कांग्रेसका प्रवक्ता देवराज चालिसेका अनुसार आइतबार बसेको केन्द्रीय कार्यसम्पादनको बैठकले १५ महिला र ५ पुरुष सांसदहरूको नाम फाइनल गरेको हो ।

आदिवासी जनजातिबाट ६ जना, खसआर्थबाट ६ जना तथा थारू, दलित, मधेशी, मुस्लिम र पिछडिएका गरी कुल ५ जनाको नाम सिफारिस गरिएको छ ।

खसआर्थ कोटाबाट सुशीला ढकाल, रविमणीदेवी कोइराला, रीना उप्रेती, सीता थपलिया, गंगा शाही, अर्जुनरसिंह केसी रहेका छन् । आदिवासी जनजाति कोटाबाट गीताकुमारी सेन्डाङ, गंगालक्ष्मी अवाल, गीता गुरुङ, रेनुका काउचा, सुनिताकुमारी सुवेदी र भीष्मराज आइदेम्बे छन् । >>> पृष्ठ २ मा

गैरआवासीय नेपालीलाई नागरिकताको चिन्ता

भन्छन्- कथं कदाचित देशको कानूनले हामीलाई नचिन्ला !

रूपेश आचार्य/मध्यान्ह
काठमाडौं, १ चैत ।

मुख खोज्ने रहर पूरा गर्न वा अभावलगायत कहर भएकाले विश्वका १२ देश पुगेका र त्यहाँको नागरिक बनेका लाखौं नेपालीको एउटै साझा चिन्ता छ - 'कथं कदाचित देशको कानूनले आफूहरूलाई नचिन्ला !'

यो चिन्ताले उनीहरूलाई २३ वर्षअघि गैरआवासीय नेपाली संघ (एनआरएनए)मा फर्कत एक ठाउँमा ल्यायो । त्यही चिन्ताले उनीहरूलाई जन्मभूमि नेपालमा परराष्ट्र मन्त्रालय हुँदै सरकारसँग आफ्ना समस्या राख्न र अनुकूलको नीतिनियमका लागि पैरवी गर्न उक्सायो । अनि त्यही चिन्ताले संविधान सभाबाट संविधान बन्दै गर्दा गैरआवासीय नेपालीलाई सम्बोधन गर्न र उनीहरूलाई नेपालमा आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक अधिकार प्राप्तिका लागि 'लविङ' गर्न प्रेरित गर्‍यो, सफलता पनि दिलायो ।

त्यसपछि पनि लगातारको पैरवीको फलस्वरूप 'गैरआवासीय नेपाली नागरिकता' प्राप्त गरेका उनीहरू अहिले सरकारका विभिन्न निकायले त्यो 'नागरिकता' नचिन्दा आश्चर्यचकित भएका छन् । विश्वभरका गैरआवासीय नेपालीलाई नेतृत्व गरिरहेका एनआरएनए अध्यक्ष बन्नी केसीले आफूले पाएको 'नागरिकताको मिति दुई वर्षमै

गोजीमा गैरआवासीय नेपाली नागरिकता भए पनि त्यसलाई नेपालको सरकारी संयन्त्रले चिन्दैन कि भन्ने चिन्ता उनीहरूलाई छ । यसकारण उनीहरू सरकार र राजनीतिक दलहरूको ध्यानाकर्षण गरिरहेका छन् ।

सकियो' भन्दै ठूलो लाक्षाणिक अभिव्यक्ति दिए ।

यो अवस्था गैरआवासीय नेपालीको सीप र सामर्थ्यलाई देशको समृद्धिका लागि प्रयोग गर्नुपर्ने आमबुझाइ र संविधानको मर्मको समय प्रतिकूल देखिन्छ । अहिले चलि रहेको १२औं अन्तर्राष्ट्रिय महाधिवेशनमा सक्रिय एनआरएनए उपाध्यक्ष रामशरण सिखडाले मध्याह्नसँग कुरा गर्दै आफूहरू यही गाँठो फुकाउन सम्पूर्ण शक्ति लगाएर काम गरिरहेको जानकारी दिए ।

'राज्यका निकायहरूले वा कानूनले उनीहरूको हैसियतलाई नचिन्दा देशले अपेक्षा गरेजस्तो विभिन्न खालका लगानीका लागि आर्थिक कारोबार हुनै सक्दैन,' सिखडा स्पष्ट पार्दै भन्छन् । नेपालीहरूले विदेशमा दशकौं पसिना बगाएर आर्जित सम्पत्ति र कुनै पनि आयोजनामा गरिने लगानीको प्रतिफल

सुरक्षित रूपमा पाउनसक्ने वातावरण बन्नुपर्नेमा उनको जोड छ । विदेशी लगानीकर्तालाई भनेको सुविधा दिएर स्वागत गर्दै राज्यले नेपाली सन्ततिलाई नै कानुनी संरक्षण गर्दैनौं भन्न सक्छ र ?' सिखडाको प्रश्न छ ।

विभिन्न कारणले विदेशिएका नेपालीहरूले त्यहाँ उपलब्ध सबै अवसर प्राप्त गर्न खोज्ने भएकाले त्यहाँको नागरिकता वा स्थायी बसोबासको कानुनी हैसियत प्राप्त गर्न खोज्ने सिखडा बताउँछन् । यतातिर मातृभूमिको संविधान र कानूनमा भने विदेशी नागरिकता प्राप्त गरेकै क्षण नेपाली नागरिकताको हैसियत स्वतः समाप्त हुने प्रावधान छ । त्यस्तोमा गैरआवासीय नेपालीको खोजी स्वदेशमा रहेका नागरिक सरह नभई सांस्कृतिक, सामाजिक र आर्थिक हकयुक्त नागरिकता मात्र भएको सिखडा बताउँछन् ।

एनआरएनएको लामो अभियानपछि नेपालको संविधान २०७२ले गैरआवासीय नेपालीलाई पहिचान गरेको छ । उनीहरूलाई राजनीतिकवाहेकको हक दियो । त्यसपछि बनेका कानूनले भने आफूहरूको सबै पक्षलाई सम्बोधन गर्न नसकेको सिखडा बताउँछन् । 'संविधान बन्नुभन्दा अघि बनेको गैरआवासीय नेपाली ऐन २०६४ले गैरआवासीय नेपालीलाई एउटा परिचयपत्र दिने व्यवस्था गरेको >>> पृष्ठ २ मा

वैदेशिक रोजगार विधोष

कतारबाट साउदी हुँदै नेपाल जान खर्चिलो भए पनि श्रमिक इच्छुक देखिए : का.वा. राजदूत राई

तिलु शर्मा पौडेल/मध्यान्ह
दोहा, कतार, १ चैत

कतारबाट नेपाल फर्किन चाहने नेपालीका लागि साउदी अरब हुँदै यात्रा गर्न सकिने विकल्पबारे नेपाली राजदूतावास कतारले जारी गरेको सूचनापछि सामाजिक सञ्जालमा व्यापक आलोचना भएको छ । दूतावासले शनिवार सूचना जारी गर्दै

साउदीको भिसा लिएर नेपाल जान सकिने जानकारी दिएको

थियो । तर सूचनामा सार्वजनिक गरिएको फोन >>> पृष्ठ २ मा

श्रम स्वीकृति स्थगन नगर्न साउदीबाट ध्यानाकर्षण

अञ्जान गुब्जान/मध्यान्ह
साउदी अरब, १ चैत

साउदी अरबमा क्रियाशील नेपाली सामाजिक संस्थाहरूले वैदेशिक रोजगारीका लागि

श्रम स्वीकृति स्थगन नगर्न सरकारको ध्यानाकर्षण गराएका

छन् । अमेरिका, इजरायल र इरानबीच युद्ध सुरु >>> पृष्ठ २ मा

कतारमा १ हप्ता सार्वजनिक बिदा

कतार/मस- इद-उल-फित्रको अवसरमा कतारमा एक हप्ता लामो सार्वजनिक बिदा घोषणा गरिएको छ । मन्त्रालय, अन्य सरकारी निकाय तथा सार्वजनिक संस्था र प्राधिकरणहरूका लागि मार्च १७ मंगलवारदेखि मार्च २२ तारिख सोमवारसम्म बिदा दिइएको छ । कतारमा वित्तीय क्षेत्रको बिदा भने कतार केन्द्रीय बैंकका गभर्नरले निर्धारण गर्ने बताइएको छ ।

VACANCY ANNOUNCEMENT

यस स्थानपावर कम्पनीको लागि कर्मचारीहरू आवश्यकता भएको हुँदा दृष्ट व्यक्तिहरूले आफ्नो योग्यताको प्रमाणपत्रका साथ सम्पर्क गर्नुहोला ।

- Documentation - 2 (Female) Qualification : +2 Pass.
- Front Desk - 2 (Female) Qualification : +2 Pass.
- Assistant PRO - 2 (Male) Qualification : +2 Pass.
- Office Boy - 2 (Male) Qualification : SEE Years.

Attractive Salary

Requirements : Minimum 2 Years of Experienced in Related Field.

★ Interested candidates are requested to send their application along with updated CV to officeadmin@almoonmanpower.com

AL-MOON OVERSEAS PVT. LTD.
Tokha-5, Basundhara, Kathmandu, Nepal.
Phone: 01-4989718, 4989719. Mobile : 9801145286/9801138824.

राअविका पूर्वमहानिर्देशकविरुद्ध मुद्दा दायर

काठमाडौं/मस- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले राजस्व अनुसन्धान विभागका तत्कालीन महानिर्देशक भूलकराम अधिकारीविरुद्ध घुस लिई सम्पत्ति शुद्धीकरण गरेको आरोपमा विशेष अदालतमा आरोपपत्र दायर गरेको छ। आयोगले जारी गरेको प्रेस विज्ञापितानुसार विभागमा राजस्व चुहावटसम्बन्धी छानविनमा संलग्न रहँदा अधिकारीले एक व्यवसायीबाट ठूलो रकम घुस लिएको र उक्त रकम विभिन्न माध्यम प्रयोग गरी शुद्धीकरण गरेको निष्कर्षसहित मुद्दा दायर गरिएको हो।

अधिकांशले राजस्व अनुसन्धान विभागमा दर्ता रहेको राजस्व चुहावटसम्बन्धी छानविन तथा अन्य सम्भावित कसुरबाट बचाउन सहजीकरण गरिदिने नाममा एच के इन्टरप्राइजेज प्राणिका सञ्चालक श्रीकृष्ण श्रेष्ठ विजुवाट घुस लिएको अनुसन्धानबाट खुलेको आयोगले जनाएको छ। अधिकारीले ७० लाख घुस/रिसवत लिएको आयोगको डहर छ। अनुसन्धानका क्रममा अधिकारीले प्राप्त

घुस रकम प्रत्यक्ष रूपमा प्रयोग नगरी विभिन्न व्यक्तिसँगको मिलेमतोमा बैंक खातामाफत घुमाएर प्रयोग गरेको पाइएको आयोगले जनाएको छ। निजले विकास चापागाई, देवेन्द्र केसी र रवीन्द्र लामिछाने लगायतसँगको सल्लाह तथा मिलेमतोमा रकम विभिन्न बैंक खातामा जम्मा गराई त्यसलाई तहीकरण गर्दै घुसको स्वरूप परिवर्तन गर्ने प्रयास गरेका आयोगले उल्लेख गरेको छ उक्त रकम

ग्लोबल आइएमई बैंक, लुम्बिनी विकास बैङ्क र लक्ष्मी सनराइज बैकलगायतका बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको खातामाफत जम्मा गराई चरणबद्ध रूपमा कारोबार गरिएको जनाइएको छ। यसरी विभिन्न खातामाफत रकम घुमाएर स्रोत लुकाउने तथा घुस रकमलाई वैध देखाउने प्रयास गरिएको आयोगको दाबी छ।

अनुसन्धानबाट उक्त रकमको केही भाग

मध्यपुर थिमी नगरपालिकास्थित दिव्यश्वरी आयोजना क्षेत्रभित्र रहेको जग्गा खरिदमा प्रयोग गरिएको पनि खुलेको छ। भक्तपुर जिल्लाको साविक वडा नं १७ (हाल वडा नं २) मा पर्ने किता नं ९९८ को करिब १६४ वर्गमिटर क्षेत्रफल भएको जग्गा खरिदका लागि उक्त रकम प्रयोग गरिएको तथ्य पुष्टि भएको आयोगले जनाएको छ।

यस्तै, अनुसन्धानका क्रममा घुस रकमको केही अंश देवेन्द्र केसीसमेत सञ्चालक रहेको पर्यटन व्यवसायसँग सम्बन्धित संस्थाको कर्जा भुक्तानीमा समेत प्रयोग भएको पाइएको छ। आयोगका अनुसार 'द कुटी रिसोर्ट' नामक परियोजनासँग सम्बन्धित कर्जा तिर्न घुसबाट प्राप्त रकम प्रयोग गरिएको प्रमाण भेटिएको हो। आयोगले यो प्रकरणमा संलग्न व्यक्तिकहरूबीच आपसी सल्लाह र मिलेमतोमा घुस रकमलाई विभिन्न बैंक खातामा जम्मा गरी त्यसलाई क्रमशः अन्य आर्थिक कारोबारमाफत वैध देखाउने प्रयास गरिएको निष्कर्ष निकालेको छ।

पेट्रोलियम पदार्थको मूल्यमा भारी वृद्धि

काठमाडौं/मस-नेपाल आयाल निगमले पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य बढाएको छ। निगमले पेट्रोलमा १५ रुपैयाँ तथा डिजेल र मट्टीतेलमा १० रुपैयाँ बढाएको हो। वृद्धि भएको मूल्य आइतबार राति १२ बजेबाट लागू हुने निगमले जनाएको छ।

अब तेस्रो वर्ग अन्तर्गत पर्ने काठमाडौं, पोखरा र दिपायलमा पेट्रोलको मूल्य १ सय ७२ रुपैयाँ कायम भएको छ भने डिजेल र मट्टीतेलको मूल्य १ सय ५२ रुपैयाँ पुगेको छ।

दोस्रो वर्ग अन्तर्गत पर्ने दाङ र सुर्खेतमा पेट्रोलको मूल्य १ सय

७१, डिजेल र मट्टीतेलको मूल्य १ सय ५१ पुगेको छ।

पहिलो वर्ग अन्तर्गत पर्ने चारआली, विराटनगर, जनकपुर, अमलेखगञ्ज, भलवारि,

नेपालगञ्ज, धनगढी र वीरगञ्जमा भने पेट्रोलको मूल्य १६९ रुपैयाँ ५० पैसा र डिजेल-मट्टीतेलको मूल्य १ सय ४९ रुपैयाँ ५० पैसा कायम भएको छ।

भारतीय तीर्थयात्रीको मृत्यु भएको

दुर्घटनाबारे छानबिन गर्न समिति गठन

गोरखा/मस-सात भारतीय तीर्थयात्रीको ज्यान जाने गरी गोरखामा भएको सवारी दुर्घटनाको छानबिन गर्न समिति गठन गरिएको छ।

गण्डकी प्रदेश पडरी कार्यालयले प्रदेश ट्राफिक प्रमुख प्रहरी उपरीक्षक दानबहादुर थापाको संयोजकत्वमा पाँच सदस्यीय छानबिन समिति गठन गरेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी उपरीक्षक भरत विकले जानकारी दिए।

समितिले १४ भारतीय तीर्थयात्री बोकेको जामती प्रदेश १-००६ख८४३० नम्बरको माइक्रो बस दुर्घटना भएको विषयमा स्थलगत अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गर्नेछ। सो माइक्रोबस

मनकामना-आँबुखैरेनी सडक खण्डअन्तर्गत सहिद लखन गाउँपालिका-३ कान्ठार नजिक भिरवाट खसेर दुर्घटना भएको थियो।

सो दुर्घटनामा मनकामनाको पूजाआजा गरी फर्केका तिमलनाडु राज्य, चेन्नईका सात जनाको

घटनास्थलमा नै मृत्यु भएको थियो। मृतकहरूको प्रदेश अस्पताल गोरखामा शवपरीक्षण गरी शव भारतीय दूतावासलाई जिम्मा लगाइएको प्रहरीले जनाएको छ। अन्य सात गम्भीर घाइतेको पुरानो मेडिकल कलेज चितवनमा उपचार भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ।

उदयपुरमा ट्याक्टर दुर्घटना, चालकको मृत्यु

बिन्द्र राई/मध्याह्न

उदयपुर, १ चैत्र

उदयपुरमा ट्याक्टर दुर्घटनामा परी चालकको मृत्यु भएको छ। बेलका नगरपालिका २ गिदेरी खोलास्थित बानडाँडाबाट गिदेरीतर्फ खेत जोल्न जाँदै गरेको प्रदेश १-०४-००१ त १३३२ नं. को रोटाभेटर जडान ट्याक्टर

गिदेरी खोलाको उकालो निस्कने क्रममा दुर्घटनामा परेको हो।

दुर्घटनामा चालक सोही ठाउँ बस्ने सोमकिन्दर चन्द्रवंशीको घटनास्थलमै मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय उदयपुरले जनाएको छ।

खबर प्राप्त हुनसाथ इलाका प्रहरी कार्यालय

रामपुरटोक्सिलाबाट एसओसिओ सहितको प्रहरी टोली खटाएर आवश्यक कानूनी प्रक्रिया पुरा गरी शव पोस्टमार्टमका लागि वि.पि.कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान धरान घोषा पठाइएको प्रहरीले जनाएको छ। घटना सम्बन्धमा थप अनुसन्धान समेत भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ।

टाँटेर...

छैन। खर्चको जे विवरण भनेर सावर्जनिक गरिएका छन्, व्यवहारमा त्योभन्दा कैयौं गुणा खर्च भएको छ,' उनले भने। उनले चुनाव खर्च जुटाउन एक सयदेखि एक हजार सहयोग अभियान चलाएको बताए। तैपनि आफू ऋणमा परेको न्यौपानेको अनुभव छ।

निर्वाचन आयोगले तोकेको सिमिडभन्दा माथि जान कानूनी हिसावले मिल्दैन तर व्यावहारिक हिसावले कुरा गर्दा तोकिएको भन्दा कैयौं गुणा बढी खर्च हुने गरेको उनको दाबी छ। आयोगले दिएको सिमिडभन्दा कम खर्च देखाएका उम्मेदवारले सरदर २५ लाख रुपैयाँबिपरिको विवरण बुझाएका छन्। मुख्य चार दलका उम्मेदवारको मात्रै हिसाव गर्दा हरेक निर्वाचन क्षेत्रमा कम्तीमा एक करोड खर्च गरेको देखिन्छ।

यो हिसावलाई मात्रै मान्ने हो भने पनि १६५ निर्वाचन क्षेत्रमा थोरैमा पनि १ अर्ब ६५ करोड रुपैयाँ खर्च हुन आउँछ। अन्य सबै दल र स्वतन्त्र उम्मेदवारको खर्च जोड्दा कैयौं गुणा बढी अनावश्यक खर्च भएको देखिन्छ। अर्कै वास्तविक खर्चको हिसाव कसैले बुझाउन सकेका छैनन्।

राजनीतिक दल र उम्मेदवारले मात्रै होइन, निर्वाचन आयोगसहित सबै जिम्मेवार नहुँदा फर्जी खर्च देखाएर सबै पन्छिनुपर्ने अवस्था आएको नेता न्यौपानेले बताए। 'जे खर्च हो त्यही भन्नु नसक्ने राजनीतिक पार्टीको समस्या र खर्च भएको देखाउनुपर्ने पनि आँखा चिम्लिएर ढाकछोप गर्नु निर्वाचन आयोग, सरकार सबैको दोष हो,' उनले भने, 'नेपाली संस्कार नै पैसा भएपछि मतदाता किन्न सकिन्छ र चुनाव जितीन्छ भन्ने छ। यस सन्दर्भमा दलहरू मात्रै दोषी छैनन् यसको जिम्मेवार सबै निकाय हुन्।' न्यौपानेले २४ लाख वरपर खर्च गरेको उनको भनाइ छ।

प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन ऐन, २०७४ को दफा ७२ को उपदफा (४) बमोजिम पहिलो हुने निर्वाचित हुने प्रणालीतर्फका उम्मेदवारले सम्बन्धित जिल्ला निर्वाचन कार्यालयमा र समानुपातिकतर्फका राजनीतिक दलले आयोगले तोकेको ढाँचामा खर्च विवरण पेश गर्नुपर्ने कानूनी व्यवस्था छ। आयोगले भौगोलिक विकटता, मतदाता संख्या र क्षेत्रफलका आधारमा खर्च सीमा २५ लाखदेखि ३३ लाख रुपैयाँसम्म तोकेको छ। यसमध्ये ५ सुगम क्षेत्रमा २५ लाख, १७ क्षेत्रमा २७ लाख, ६५ क्षेत्रमा २९ लाख, ५२ क्षेत्रमा ३१ लाख र २६ क्षेत्रमा ३३ लाख रुपैयाँ प्रतिउम्मेदवार खर्च गर्न पाउने सीमा निर्धारण गरेको थियो।

आयोगले खर्च विवरण प्राप्त भएपछि त्यसको अध्ययन र प्रमाणिकरणको प्रक्रिया अघि बढाउने जनाएको छ। अन्य उम्मेदवारले पनि सम्बन्धित निर्वाचन कार्यालयमा विवरण बुझाउने क्रम जारी छ। पारदर्शिताका लागि चुनावी खर्च विवरण बुझाएका उम्मेदवारले करोड खर्च गरेर लाखमा खर्च

देखाउने प्रतिस्पर्धा चलेको देखिन्छ। उम्मेदवारहरूले खर्च विवरण सावर्जनिक गर्दा सवारी साधन भाडा, इन्धन, प्रचार सामग्री छपाइ, चुनावी आमसभा, खाना खाजा, स्वयंसेवक परिचालन, होटलवास, उम्मेदवारी दर्तालगायत खर्च देखाएका छन्। सामाजिक सञ्जाल प्रयोग, वुस्टिड, कन्टेन्ट क्रियटारलगायत मिडिया परिचालनको खर्च भने कसैले पनि देखाउन चाहेका छैनन्।

प्रतिनिधिसभा निर्वाचन संयुक्त पर्यवेक्षण समितिले समेत उम्मेदवारहरूले खर्चमा पारदर्शिता कायम गर्न नसकेको दाबी गरेको छ। राष्ट्रिय निर्वाचन पर्यवेक्षण समिति (नियोक) र निर्वाचन पर्यवेक्षण समिति नेपाल (इओसी नेपाल)ले सावर्जनिक गरेको प्रारम्भिक निर्वाचन पर्यवेक्षण प्रतिवेदनमा उम्मेदवारहरूले कानूनले तोकेको सीमाभन्दा बढी खर्च गरेको र खर्चमा पारदर्शितासमेत कायम गर्न नसकेको नियोकका अध्यक्ष डा.गोपालकृष्ण सिवाकोटीले बताए। 'उच्च प्रोफाइल निर्वाचन क्षेत्रमा वास्तविक खर्च त्यसको धेरै गुणा बढी हुने तथ्यगत प्रमाण सकलन गरिएको छ,' उनले भने, 'सामाजिक सञ्जाल व्यवस्थापनमा भएको खर्च पूर्ण रूपमा बाहिर देखिएको छ। निर्वाचनका क्रममा केन्द्र र जिल्लास्तरीय अनुसन्धान समितिहरूमा १५ सयभन्दा बढी उजुरी प्राप्त भए पनि कार्यान्वयनको अवस्था कमजोर देखिएको छ।'

करोडौं खर्च गरेका सांसदहरूले पारदर्शिताका नाममा पहिलो चरणमै नागरिकलाई फुकाउने काम गर्ने प्रवृत्ति आफैँमा खराब प्रवृत्तिको सुरक्षा भएको भन्दै कार्यकर्ता तहबाटै विरोध हुन थालेको छ। सांसद महावीरलाई मतदाताले स्वस्फूर्त चन्दा सहयोग गर्दा आफूकाले उनको खर्चमा पारदर्शिता देखिन्छ। तर, पुनले भन्दा १० गुणा बढी खर्च गरेकाहरूले समेत पुनको भन्दा आधा कम खर्च देखाएर मतदातालाई ढाँटेने काम भएको भन्दै आमटिप्पणी भइरहेका छन्। निर्वाचनकाका अधिकांश उम्मेदवारले कम्तीमा दुई करोडदेखि १० करोड सम्म खर्च गर्ने गरेको अनौपचारिक छलफलमा बताए पनि औपचारिक रूपमा उनीहरूले निर्वाचन आयोगले दिएको मापदण्डभन्दा आधा मात्रै खर्च देखाउने प्रतिस्पर्धा चलेको दलका नेताहरूले नै दाबी गरेका छन्। खर्च सावर्जनिक गर्दा निर्वाचन आयोगले तोकेको सिमिडको एकतिहाइ कम मात्रै देखाएका छन्।

समानुपातिकता...

मधेशी कोटाबाट निनुकुमारी कर्ण, रेखाकुमारी यादव, चन्द्रमोहन यादव छन्। दलित कोटाबाट हरिनादेवी कामी, पवित्रा विक, मानबहादुर नेपाली तथा थारू कोटाबाट प्रमिलाकुमारी गच्छदार, मुस्लिम कोटाबाट शाहजान खातुनको नाम सिफारिस गरेको छ।

यसमध्ये अर्जुनरसिंह केसी र भीष्मराज आइद्रेम्बे पटक-पटक सांसद भएर काम गरिसकेका नेता हुन्। केसी त वर्तमान सभापति गगन थापाका ससुरा हुन्।

नेकपा एमालेले १६ जनाको नाम सिफारिस गरेको छ। केन्द्रीय निर्वाचन विभाग प्रमुख नीरज आचार्यका अनुसार जनजाति क्लस्टरबाट भूमिका सुब्बा, गंगादेवी श्रेष्ठ, रामबहादुर थापा 'बादल' र कुलभक्त शाक्यको नाम भएको छ।

महिलातर्फ पद्मा अर्याल, टुकाभद्रा हमाल, एशुदाकुमारी बरालको नाम भएको छ। पुरुषतर्फ गुणसदा बराल, पुष्पराज कँडेल, थारू पुरुषबाट कृपाराम राना, दलित महिलाबाट विष्णुमाया विक र नीता घतानी तथा मधेशी महिलामा रिडला यादव तथा यशोधामाया यादव, मधेशी पुरुषतर्फ चन्द्रेश्वर मण्डल र मुस्लिमबाट साजिदा सिद्दिकीको सिफारिस भएको छ।

यसमध्ये बादल यसअघि पहिलो संविधानसभामा थिए। त्यसबेला उनी रक्षामन्त्री बनेका थिए। २०७४ सालमा राष्ट्रिय सभा सदस्य भएका उनी त्यसबेला गृहमन्त्री बनेका थिए। यसपटक समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीमाफत प्रतिनिधिसभा सदस्य हुन लागेका हुन्। पद्मा अर्याल पनि २०७४ सालमा प्रतिनिधिसभा सदस्य भएकी थिइन्। त्यसबेला भूमि व्यवस्थामन्त्री बनेकी थिइन्। २०७९ सालमा स्याङ्जा २ बाट चुनाव हारिन्। यसपटक समानुपातिक तर्फबाट सांसद बन्न लागेकी हुन्।

यस्तै, निर्वाचन आयोगमा नेपाली कम्युनिस्ट पार्टीले बुझाएको समानुपातिकतर्फका नाममा खसआर्यबाट प्रमेश हमाल र बलावती शर्मा, आदिवासी जनजाति समूहबाट परशुराम तामाङ र भीष्मकुमारी बुढा, अपांगताबाट प्रेमबहादुर बयक, मधेशी समूहबाट जोगकुमार वर्बरिया यादव, दलितबाट पार्वती विक र गणेश विश्वकर्मा, थारू समूहबाट निराशा चौधरी डगौरा रहेका छन्। यसमध्ये बलावती शर्मा २०६३ सालमा अन्तरिम व्यवस्थापिका सदस्य थिइन्।

निर्वाचन आयोगले दलहरूबाट प्राप्त नाम रुजु गरी आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाउने बताएको छ। आयोगले दलहरूबाट प्राप्त नामउपर निर्णय लिएसँगै निर्वाचित सांसदहरूलाई प्रमाणपत्र दिनेछ। २७५ सदस्यीय प्रतिनिधिसभामा १६५ जना प्रत्यक्ष निर्वाचित हुन्छन्। ११० जना समानुपातिकतर्फबाट आउँछन्। समानुपातिकतर्फका सांसदहरू निर्वाचित भएसँगै आयोगले निर्वाचन परिणामसहितको प्रतिवेदन राष्ट्रतिकर्हा पठाउँछ। त्यसपछि नयाँ सरकार गठनको बाटो खुल्नेछ।

गैरआवासीय...

राईका अनुसार दूतावासले आफ्नो जनसम्पर्क अधिकृतमाफत कतारस्थित साउदी दूतावाससँग सम्पर्क गरी विषम परिस्थितिलाई ध्यानमा राख्दै छोटो समयमा

अनुमतिपत्रजस्ता कुरामा सहजता थपिदिला भन्ने थियो जुन अहिलेसम्म हुन सकेको छैन,' उनको भनाइ छ। साथै गैरआवासीय नागरिकताका आधारमा निश्चित दायरामा सम्पत्ति खरिदको अधिकार पनि अहिले व्यवहारतः खोसिएको अनुभव एनआरएनएले गरेको उनी बताउँछन्।

'न त त्यो नागरिकतालाई यातायात व्यवस्था कार्यालयले चिन्छ न मालपोतले। खैरेनिकायमा हामीलाई यो नागरिकताका आधारमा काम गरिदिनु भन्ने परिपत्र छैन' भन्ने गरिएको छ। निष्कर्षमा उनी भन्छन्, 'गोजीमा गैरआवासीय नेपालीका नागरिकता छ तर त्यसलाई नेपालकै सरकारी कार्यालयले चिन्दैनौं भनीदिन्छन्।'

यद्यपि यसो हुनुमा यताको सरकारको मात्र नभई आफूहरूको समेत पनि कमजोरी रहेको उनको स्वीकारोक्ति छ। 'हामीले पनि संगठनको एकता कायम राख्न सकेनौं, आफैँ फुट्यौं र कतिपय अवस्थामा उच्छ्वेल अभिव्यक्ति पनि हाम्रा तर्फबाट भयो,' उनले भने। त्यसको उदायाबाट एनआरएनए यो अधिवेशनमा समेत मुक्त हुन नसकेको उनी बताउँछन्।

जे नजी आन्दोलनपछि गठित सरकारसँग पनि यसबारे कुरा गरिएको र अब आउने सरकारसँग एनआरएनएको नयाँ नेतृत्वले राम्रो संवाद गरेर समस्या समाधानतर्फ जाने पनि उनले बताए।

कतारबाट...

नम्बरमा सम्पर्क हुन नसक्नुका साथै दूतावासका सामाजिक सञ्जाल एपहरू सक्रिय नभएको पारदर्शिक श्रमिक र सर्वसाधारणले चर्को असन्तुष्टि जनाएका हुन्।

यो विषयमा मध्याह्न वैतनिकले समाचार प्रकाशित गरेपछि थप जिज्ञासा र प्रश्न उठे। ती प्रश्नहरूको जवाफ खोज्न मध्याह्नकर्मि आइतबार नेपाली राजदूतावास पुगेका थिए। त्यहाँ कतारका लागि नेपाली कार्यवाहक राजदूत कुमार राई तथा दूतावासका जनसम्पर्क अधिकृत पिआरो) ताजसँग साउदी भिसा प्रक्रियाबारे सामाजिक सञ्जालमा उठेका विभिन्न प्रश्नहरू राखिएको थियो।

कार्यवाहक राजदूत राईका अनुसार हाल कतारबाट नेपालका लागि सिधा उडान नियमित रूपमा सञ्चालन हुन सकेको छैन। यस्तो अवस्थामा साउदी अरबबाट नेपालका लागि उडान भइरहेकाले त्यही मार्ग प्रयोग गरेर नेपाल फर्कन सकिने विकल्पबारे सूचना जारी गरिएको उनले बताए। उनले धेरै नेपालीले साउदीको भिसा लिन लामो समय लाग्ने समस्या रहेको भन्दै नेपाली नियोगसँग सहजीकरणका लागि अनुरोध गरेपछि दूतावासले वैकल्पिक मार्गबारे जानकारी गराएको बताए।

राईका अनुसार दूतावासले आफ्नो जनसम्पर्क अधिकृतमाफत कतारस्थित साउदी दूतावाससँग सम्पर्क गरी विषम परिस्थितिलाई ध्यानमा राख्दै छोटो समयमा

भिसा जारी गर्न आगह गरेको थियो। त्यसपछि, साउदी दूतावासकै सूचनाबन्सार तासिर भिसा सेन्टरमाफत भिसा आवेदन दिन सकिने जानकारी श्रमिकहरूलाई सूचनामाफत उपलब्ध गराइएको उनले बताए।

तर साउदी हुँदै जाँदा यात्रुहरूलाई थप आर्थिक भार पर्ने तथा सूचनामा दिइएको फोन नम्बरमा पनि सम्पर्क नहुने विषयमा उठेको प्रश्नमा राईले उक्त नम्बर भिसा सेन्टरको वेबसाइटबाट लिइएको बताए। भिसा सेन्टरले फोन नलाग्ने नम्बर किन राख्यो भन्ने विषय आफूले पनि नबुझेको उनले बताए। साथै फोनमाफत अपोइन्टमेन्ट लिन नसकिने स्पष्ट पाउँ उनले प्रक्रियामा कतै-कतै दूतावासको कमजोरी देखिएको स्वीकार गरे र त्यसलाई सुधार गरिने बताए।

उनका अनुसार दूतावासले साउदी हुँदै नै दाला जान चास्ने श्रमिकहरूको चाहना र दूतावासमा प्राप्त अनुरोधका आधारमा मात्र सहजीकरण गरेको हो। साउदी भिसाका लागि एपोइन्टमेन्ट भने कतारस्थित साउदी भिसा सेन्टरको वेबसाइट भिसी डट तसिर डट कममाफत मात्रै लिन सकिने उनले स्पष्ट पारे। साथै दूतावासले सहजीकरण मात्रै गरेको भन्दै भिसा शुल्क, कतारदेखि साउदीसम्मको यात्रा खर्च, साउदीबाट नेपाल जाने हवाई टिकट र त्यहाँ बस्नुपरेमा लाग्ने खर्च सम्बन्धित व्यक्तिले नै व्यहोर्नुपर्ने उनले बताए। त्यसैले यस्तो मार्ग प्रयोग गर्दा खर्च बढी पर्न सके उनले स्वीकार गरे।

कतारका आधिकारिक निकायसँग समन्वय गरेर विशेष उडानको पहल किन नगरेको भने प्रश्नमा राईले नेपाली नियोगले सम्बन्धित निकायसँग निरन्तर समन्वय गरिरहेको बताए। उनले नियोगकै आग्रहमा कतार एयरवेजले मार्च १६ र १७ तारिख विशेष उडान सञ्चालन गर्न लागेको जानकारी दिए। उनका अनुसार कतारबाट नेपाल जाने यात्रु भए पनि नेपालबाट कतार फर्कने यात्रु कम भएकाले नियमित उडान सञ्चालन हुन कठिन भएको अवस्था रहेको छ।

राईले हाल विशेष परिस्थिति भएकाले अत्यावश्यक नपरेसम्म यात्रा नगर्न पनि नेपालीहरूलाई आग्रह गरे। उनका अनुसार असहज परिस्थितामा परेका १८ जना नेपालीलाई दूतावासले कतार एयरवेजसँग समन्वय गरेर नेपाल पठाइसकेको छ। दूतावासको अभिलेख अनुसार तीमध्ये अधिकांश नेपालमा कार्रकिरिया गर्ने जानुपर्ने कारणले फर्किएका थिए।

कतारमाथि भएको आक्रमणको निन्दा गर्दै राईले निकट भविष्यमा कतार एयरवेजले नियमित उडान पुग्ने सञ्चालन गर्ने विश्वास व्यक्त गरे। उनले कतारमा नेपाल एयरलाइन्स र हिमालयन एयरलाइन्सका कर्मचारीहरू रोकिएको अवस्थामा दूतावासले समन्वय गरेर नेपाल पठाएको स्मरण गरे। साथै बाहिरबाट आएका ठूला पानीजहाजमा काम गर्ने नेपालीदेखि ट्रायनिटमा रहेका

गोरखा/मस-सात भारतीय तीर्थयात्रीको ज्यान जाने गरी गोरखामा भएको सवारी दुर्घटनाको छानबिन गर्न समिति गठन गरिएको छ।

गण्डकी प्रदेश पडरी कार्यालयले प्रदेश ट्राफिक प्रमुख प्रहरी उपरीक्षक दानबहादुर थापाको संयोजकत्वमा पाँच सदस्यीय छानबिन समिति गठन गरेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी उपरीक्षक भरत विकले जानकारी दिए।

समितिले १४ भारतीय तीर्थयात्री बोकेको जामती प्रदेश १-००६ख८४३० नम्बरको माइक्रो बस दुर्घटना भएको विषयमा स्थलगत अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गर्नेछ। सो माइक्रोबस

उदयपुरमा ट्याक्टर दुर्घटना, चालकको मृत्यु

बिन्द्र राई/मध्याह्न

उदयपुर, १ चैत्र

उदयपुरमा ट्याक्टर दुर्घटनामा परी चालकको मृत्यु भएको छ। बेलका नगरपालिका २ गिदेरी खोलास्थित बानडाँडाबाट गिदेरीतर्फ खेत जोल्न जाँदै गरेको प्रदेश १-०४-००१ त १३३२ नं. को रोटाभेटर जडान ट्याक्टर

गिदेरी खोलाको उकालो निस्कने क्रममा दुर्घटनामा परेको हो।

दुर्घटनामा चालक सोही ठाउँ बस्ने सोमकिन्दर चन्द्रवंशीको घटनास्थलमै मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय उदयपुरले जनाएको छ।

खबर प्राप्त हुनसाथ इलाका प्रहरी कार्यालय

रामपुरटोक्सिलाबाट एसओसिओ सहितको प्रहरी टोली खटाएर आवश्यक कानूनी प्रक्रिया पुरा गरी शव पोस्टमार्टमका लागि वि.पि.कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान धरान घोषा पठाइएको प्रहरीले जनाएको छ। घटना सम्बन्धमा थप अनुसन्धान समेत भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ।

गनुपर्छ। त्यसपछि आवेदनकर्ताले भरेका विवरण पुनः देखिने भएकाले रुजु गरेर व्यक्तितगत भए 'इन्डिभिजुअल' वा परिवारसहित जाने भए 'फेमिली' चयन गर्न सकिन्छ।

यसपछि व्यक्तितगत विवरण भरेपछि शुल्क र एपोइन्टमेन्ट मिति देखिन्छ। 'नर्मल' विकल्प चयन गर्दा ४८० रियाल शुल्क लाग्ने देखिन्छ। त्यसपछि उपलब्ध समयमध्ये विहान ९:४५ बजेदेखि दिउँसो साढे ३ बजेसम्मको समय रोजेर 'कन्फर्म एन्ड बुक' मा क्लिक गर्दा इमेलमा एपोइन्टमेन्ट लेटर प्राप्त हुन्छ।

उक्त लेटर डाउनलोड गरी प्रिन्ट गरेर तोकिएको समयमा दोहाको घराफा क्षेत्रमा रहेको इजदान मनभित्रको तासिर भिसा सेन्टरमा वैध कतारी परिचयपत्रसहित उपस्थित हुनुपर्ने हुन्छ। बाँकी प्रक्रिया भने त्यहीबाट पूरा गरिने जनाइएको छ।

श्रम...

भएपछि श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षामन्त्रीको निर्देशनमा वैदेशिक रोजगार विभागले गत फागुन १७ गतेदेखि संस्थागत तथा व्यक्तितगत श्रम स्वीकृति रोकेको छ। राज्यले नागरिकको सुरक्षाका लागि सावधानी अपनाउनु सकारात्मक भए पनि पुनः श्रम स्वीकृति रोक्दा पहिलेदेखि नै कार्यरत श्रमिकहरूको हकमा व्यवहारिक समस्या उत्पन्न भएको भन्दै उनीहरूले चिन्ता व्यक्त गरेका हुन्।

साउदी अरबमा सक्रिय हेल्व मधेशी साउदी अरब र नेपाली साभ मञ्च साउदी अरबले संयुक्त रूपमा सरकारको ध्यानाकर्षण गराउँदै विदामा नेपाल गएका वा फर्कने तयारीमा रहेका पुराना श्रमिकहरूलाई यो निर्णयले मार परेको उल्लेख गरेका छन्।

श्रम स्वीकृति नवीकरण

नहुँदा विदामा रहेका श्रमिकहरू विमानस्थलमै रोकिने, उनीहरूको वैध रोजगारी गुम्ने र कार्यस्थलमा फर्कन नसक्ने जोखिम बढेको उनीहरूको भनाइ छ। श्रम स्वीकृति नवीकरण नभएको अवस्थामा कार्यक्षेत्रमा दुर्घटना, अंगभंग वा मृत्यु भएमा श्रमिकहरू विमा र सामाजिक सुरक्षाका विधवाहरूबाट बच्नहुन जटिलता रहेको समेत उनीहरूले औल्याएका छन्।

यसै बीच, नेपाली जनप्रगतिशील मञ्च साउदी अरबले पनि साउदीहरूको नेपाली दूतावासमाफत नयाँ श्रमिक पठाउन रोक्ने निर्णयको सम्मान गर्दै पुराना श्रमिकको हकमा भने सहजीकरण गर्न माग गरेको छ।

नेपाल सरकारलाई पठाएको ध्यानाकर्षण पत्रमा मञ्चले छुट्टीमा गएका र पुनः कार्यस्थल फर्कने श्रमिकहरूको श्रम स्वीकृति नरोक्न, वर्तमान संकटपूर्ण घडीमा आक्रामक यात्रा गर्नुपर्ने वा अलपत्र परेका नेपालीहरूको उद्धार तथा आवतजावतका लागि राष्ट्रिय ध्वजावाहक नेपाल एयरलाइन्सको उडान निरन्तर सञ्चालन गरिनुपर्ने, विदेशमा रहेका नेपालीहरूको रोजगारी र सामाजिक सुरक्षामा नकारात्मक असर नपर्ने गरी व्यावहारिक निर्णय लिनुपर्ने माग गरेको छ।

मञ्चले कार्यवाहक राजदूत सिर्जना अधिकारीसमक्ष बुझाएको पत्रमा साउदी अरबमा रहेका नेपाली सामाजिक संस्थाहरूले श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, वैदेशिक रोजगार बोर्ड र परराष्ट

जाँदाजाँदै प्रधानमन्त्रीका दुई निर्णय विवादमा

काठमाडौँ/मस- सरकारबाट बाहिरिने क्रममा प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीले दुई निर्णय गरेको छन् । आइतबार बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकबाट प्रधानमन्त्री कार्कीले आफ्ना प्रमुख स्वकीय सचिव आर्दशकुमार श्रेष्ठलाई राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोषको अध्यक्ष नियुक्त गर्ने निर्णय गरेकी छन् भने गृहमन्त्री ओमप्रकाश अर्याललाई राष्ट्रियसभा सदस्यका लागि सिफारिस गरेकी छन् ।

प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटारमा बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकले गल्मीका अर्याललाई राष्ट्रियसभाको रिक्त सदस्य पदमा मनोनीत गर्न राष्ट्रपतिसमक्ष सिफारिस गर्ने निर्णय गरेको हो । राष्ट्रियसभामा हाल रिक्त एक विज्ञ सदस्यमा उनको नाम सिफारिस भएको हो ।

स्थायी सदनका रूपमा रहेको ५९ सदस्यीय राष्ट्रिय सभामा तीनजनालाई मन्त्रिपरिषद्को सिफारिस अनुसार राष्ट्रपतिबाट मनोनीत गर्ने संवैधानिक प्रावधान छ । संघीय संसदा माथिल्लो सदनका रूपमा रहेको राष्ट्रियसभा सदस्यको कार्यकाल ६ वर्षको रहने संवैधानिक व्यवस्था छ । राष्ट्रियसभाको एक तिहाइ सदस्यको गत माघ ११ गते निर्वाचन भएको थियो । यस्तै राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोषको अध्यक्षमा श्रेष्ठ मनोनीत

भएका छन् । प्रधानमन्त्री एवं कोषका संरक्षक कार्कीले श्रेष्ठलाई आगामी पाँच वर्षका लागि उक्त पदमा मनोनयन गरेकी प्रधानमन्त्रीका प्रेस सल्लाहकार रामबहादुर रावलले बताएका छन् । यसअघिका अध्यक्ष ऐनबहादुर शाहीले पदबाट राजीनामा दिएपछि रिक्त रहेको पदमा सिन्धुलीका श्रेष्ठलाई मनोनीत गरिएको हो ।

राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष ऐन, २०३९ मा कोषको संरक्षक प्रधानमन्त्री रहने र संरक्षकले अध्यक्ष मनोनयन गर्ने व्यवस्था रहेको छ । सिन्धुलीका श्रेष्ठले समाजशास्त्रमा स्नातकोत्तर र कानूनमा स्नातक गरेका छन् । उनी कानून व्यवसायी समेत हुन् । यि दुई निर्णयलाई लिएर सामाजिक सञ्जालमा सरकारको आलोचना समेत भएको छ ।

अनुदान सहायता स्वीकार

सरकारले दुई करोड, ४२ लाख ६७ हजार ४२७ अमेरिकी डलर बराबरको अनुदान सहायता स्वीकार गर्ने भएको छ ।

प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटारमा बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकले नेपालका हिम नदी बेसिन क्षेत्रमा हिमताल विस्फोटनजन्य बाढी तथा बाढीबाट उत्पन्न जोखिम न्यूनीकरणमार्फत जीविकोपार्जन तथा सम्पत्तिको संरक्षण परियोजनाका लागि हरित जलवायु कोषबाट संयुक्त राष्ट्र संघीय विकास कार्यक्रममार्फत प्राप्त हुने सो रकम स्वीकार गर्ने निर्णय गरेको हो ।

त्यसैगरी, सरकारले युद्ध प्रभावित पश्चिमी एसियाली मुलुकहरुमा रहेका एव ट्रांन्जिटमा अलपत्र परेका नेपाली नागरिकको तत्काल राहत तथा उद्धार कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन हाललाई नेपाली राजदूतावास रियाद, अबुधावी, दोहा, कुवेत सिटी, म्यानमा, मस्कट, इस्लामाबाद, कायरो र तेल अरब तथा नेपाली महावाणिज्य दूतावास जेद्दा र दुबईले आवश्यक व्यवस्था मिलाउने निर्णय गरेको छ ।

२०८२ भदौ २३ र २४ गतेको प्रदर्शनका क्रममा भएका घटनाको जाँचबुझ गर्न गठित जाँचबुझ आयोगले पेस गरेको प्रतिवेदन अध्ययन गर्नेगरी मन्त्रिपरिषद् बैठकले गृहण गर्ने निर्णय गरेको गृहमन्त्री ओमप्रकाश अर्यालले जानकारी दिए ।

गौरमा लामखुट्टे नियन्त्रण अभियान तीव्र

सत्येन्द्र प्रताप सिंह/मध्यान्ह

रौतहट, १ चैत

तराईमा गर्मीको मौसम सुरु भएसँगै रौतहटको गौर नगरपालिकाले लामखुट्टे नियन्त्रणका लागि विशेष अभियान सञ्चालन गरेको छ । गर्मी बढेसँगै लामखुट्टेको प्रकोप बढ्न सक्ने र यसले सर्वसाधारणको स्वास्थ्यमा जोखिम निम्त्याउन सक्ने भन्दै नगरपालिकाले फागुन २८ गतेदेखि नगरका विभिन्न वडा तथा टोलमा किटनाशक औषधि छर्कने कार्यलाई तीव्र बनाएको हो ।

उनले भने ।

लामखुट्टे नियन्त्रणका लागि नगरपालिकाले विशेष टोली नै परिचालन गरेको छ । नगर प्रमुख साहका अनुसार रातिको समयमा 'फगिड' (धुवाँ फाल्ने मेसिन) तथा किटनाशक स्प्रे सञ्चालन गर्ने ९ जना जनशक्ति खटिएका छन् । उक्त टोलीले नगरका मुख्य चोक, गल्ली तथा बाक्लो बस्ती भएका क्षेत्रमा साँफ र रातिको समयमा औषधि छर्कने काम गरिरहेको छ । औषधि छर्कने कार्यसँगै नगरपालिकाले नगरवासीलाई

सरसफाइमा विशेष ध्यान दिन पनि आग्रह गरेको छ । लामखुट्टेको वृद्धि नियन्त्रणका लागि स्थानीयको सक्रियता पनि आवश्यक रहेको नगर प्रमुख साहको भनाइ छ ।

नगरपालिकाले घर तथा पसल वरिपरि पानी जम्न नदिन, नाला तथा खाल्डाखुल्डी नियमित सफा गर्ने, सुत्ता भूल प्रयोग गर्न र लामखुट्टेबाट बच्न पूरा बाहुला भएका लुगा लगाउन आग्रह गरेको छ ।

गौर नगरपालिकाले समयमै लामखुट्टे नियन्त्रण अभियान सुरु गरेपछि स्थानीयवासीले सकारात्मक प्रतिक्रिया दिएका छन् । गर्मी र वर्षायाममा लामखुट्टेका कारण वर्षेनी जनजीवन प्रभावित हुने गरेकोमा यसपटक मौसम सुरु हुनासाथ अभियान थालिनु राम्रो कदम भएको उनीहरूको भनाइ छ । नगरपालिकाले आगामी दिनमा फोहर व्यवस्थापन तथा स्वास्थ्य सचेतनासम्बन्धी कार्यक्रमलाई पनि निरन्तरता दिने जनाएको छ ।

धुलिखेल-खावा खण्डमा आवागमन रोकेर स्तरोन्नति गरिँदै

काभ्रेपलाञ्चोक/मस- अरनिको राजमार्ग अन्तर्गत काभ्रेपलाञ्चोकस्थित धुलिखेल-खावा खण्डमा सवारीसाधनलाई रोक लगाइ पक्की बनाउन थालिएको छ । उक्त खण्डमा स्तरोन्नतिको लागि चैत पहिलो सातादेखि दुई हप्ता बन्द गरी कामलाई तीव्रता दिने डिभिजन सडक कार्यालय भक्तपुरले जनाएको हो ।

लामो समयसम्म निर्माण व्यवसायीको लापरवाहीका कारण रोकिएको सडक विस्तारका लागि नयाँ निर्माण कम्पनीसँग गत कार्तिकमा सम्झौता गरिएपछि स्तरोन्नतिलाई तीव्रता दिइएको डिभिजन सडक कार्यालयले जनाएको छ । उक्त खण्डमा पक्की बनाउन यही चैत ७ गतेदेखि २० गतेसम्म रातिको समयमा यातायातका साधन बन्द गरिएको कार्यालय प्रमुख सिनियर डिभिजनल इन्जिनियर सुनम योगेशले जानकारी दिए ।

उक्त सडक नयाँ निर्माण कम्पनीले समयमा सक्नेमा आशावादी भएको योगेशले बताए । जिल्ला सदरमुकाम धुलिखेल-खावासम्मको उक्त सडक तोकिएको समयमा निर्माण सम्पन्न नभएको जनाउँदै कार्यालयले गौरी-पार्वती निर्माण सेवा कम्पनीसँगको ठेक्का रद्द गरेको थियो । सम्झौताको समयसीमा सकिएको ११ महिनापछि कार्यालयले विस २०८१ फागुन १५ गते स्तरोन्नतिको जिम्मा लिएको गौरी-पार्वती निर्माण सेवासँगको ठेक्का रद्द गरेको थियो ।

सात मिटर चौडाइको बन्दो उक्त सडकका विभिन्न खण्डमा रहेका पहिरो व्यवस्थापन गर्न नयाँ प्रविधिको प्रयोग गरिने सिनियर डिभिजनल इन्जिनियर योगेशले जानकारी दिए । यसैबीच यात्रा गर्न बाध्य हुँदै आएका छन् ।

उक्त सडकमा गुड्ने मालवाहक सवारीको भारबहन क्षमतालाई मध्यनजर गर्दै बलियो बनाउन नेपालमा पहिलोपटक राभेलमाथि २० सेन्टिमिटर बाक्लो सिमेन्ट मिसाइएको बेस हालै तथा दुई चरणको कालोपत्र डिभिजन र आस्काल कालोपत्र गतै कार्यालयले योजना बनाएको छ ।

उक्त सडकमा गुड्ने मालवाहक सवारीको भारबहन क्षमतालाई मध्यनजर गर्दै बलियो बनाउन नेपालमा पहिलोपटक राभेलमाथि २० सेन्टिमिटर बाक्लो सिमेन्ट मिसाइएको बेस हालै तथा दुई चरणको कालोपत्र डिभिजन र आस्काल कालोपत्र गतै कार्यालयले योजना बनाएको छ ।

'अब जनप्रतिनिधि भएको अनुभूति लमजुङवासीले पाउनेछन्'

मध्यान्ह संवाददाता
काठमाडौँ, १ चैत

लमजुङबाट प्रतिनिधिसभा सदस्यमा निर्वाचित राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)का सांसद धर्मराज केसीले लमजुङको विकासका लागि सबै नागरिक एकजुट भएर अघि बढ्नुपर्ने बताएका छन् ।

विश्वास दिलाउने जिम्मेवारी हाम्रो हो ।

उनले अब लमजुङले विकासको नयाँ फड्को मार्ने समय आएको भन्दै अब जनप्रतिनिधि भएको अनुभूति लमजुङवासीले पाउने बताए । रास्वपा लमजुङ काठमाडौँ सम्पर्क विभागद्वारा शनिवार काठमाडौँमा आयोजित 'धन्यवाद जनतालाई, सुफाव सांसदलाई' अन्तरक्रिया कार्यक्रममा केसीले भने, 'अब हामीले लमजुङमा विकासको फड्को मारुं पछि । लमजुङ हामी लमजुङहरूले हाम्रो जनप्रतिनिधि छ भन्ने अनुभूति गर्न पाउनुपर्छ । आवश्यक पर्दा सरकारले हामीलाई हेर्छ, भन्ने

उनले एकजनाको प्रयासले मात्रै जिल्ला वा देश बन्न नसक्ने भन्दै सबैको सहकार्य अनिवार्य रहेको बताए । लमजुङको समग्र विकासका लागि दाजुभाइ, दिदीबहिनी, आमाबुवा सबैले आफ्नो ठाउँबाट योगदान गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको पनि उनले बताए ।

केसीले जनताले दिएको विश्वासलाई जिम्मेवारीका रूपमा लिएको उल्लेख गर्दै विकास,

पूर्वाधार र सेवा प्रवाहका क्षेत्रमा ठोस काम गर्ने प्रतिवद्धता जनाए । उनले लमजुङलाई राज्यले ध्यान दिनुपर्ने क्षेत्रका रूपमा स्थापित गराउने प्रयास गर्ने बताए ।

रास्वपा प्रवास विभाग सचिव पदमराज पन्थीले हालैको निर्वाचन परिणामले लमजुङका नागरिक सचेत, जिम्मेवार र आफ्नो भविष्य आफैँ तय गर्न सक्ने भएको सन्देश दिएको बताए । उनले चुनावी विजयलाई केवल उल्लेखका रूपमा मात्र नहेरी यसको वास्तविक अर्थ बुझ्नु आवश्यक रहेको बताए ।

लमजुङ काठमाडौँ सम्पर्क विभाग संयोजक भोला शर्मांले भोट हाल्ने वा नहाल्ने सबै नागरिकको समान अधिकार र सम्मान हुनुपर्ने बताए । उनले जनप्रतिनिधिले सबै नागरिकलाई समान व्यवहार गर्नुपर्ने धारणा व्यक्त गरे । उनले भने, 'दुःखमा पनि साथ र सुखमा पनि साथ

दिनु आवश्यक छ । सिद्धी होस् वा गरमबेसी, पसगाउँ होस् वा दुधपोखरीको पातले गाउँ, मध्य नेपालको कल्याणवेसी होस् वा बेसीशहरको पुरानकोट सबै नागरिकको समस्यामा समान नजर राख्नुपर्छ ।'

शर्मांले लमजुङका आवाज सदनमा निरन्तर गुञ्जिनुपर्ने र जिल्लाका समस्या समाधानका लागि पर्याप्त बजेट व्यवस्था हुनुपर्नेमा जोड दिए । उनले जिल्लाभरिका विकास, पूर्वाधार र सेवा प्रवाहका काममा सबै क्षेत्रलाई समान प्राथमिकता दिनुपर्ने बताए ।

कार्यक्रममा रास्वपा लमजुङका सभापति अशोक सापकोटाले निर्वाचन परिणामले लमजुङका नागरिकहरू सचेत र जिम्मेवार रहेको सन्देश दिएको बताए । उनले यो विजयलाई केवल चुनावी सफलता मात्र नभइ नागरिक चेतनाको प्रतिकका रूपमा लिनुपर्ने बताए ।

उनले लमजुङका मतदाताले मतदानमार्फत आफ्नो भविष्यप्रति गम्भीर रहेको प्रमाण दिएको बताए । उनले मतदान केन्द्रमा देखिएका दृश्यहरू स्मरण गर्दै नागरिकको लोकतान्त्रिक चेतना भक्तिको बतार्ने बताए ।

यसैबीच सो अवसरमा काठमाडौँमा रहेका लमजुङवासीसँग अन्तरक्रिया गर्दै सुफाव संकलन समेत गरिएको छ ।

कार्यक्रममा काठमाडौँमा रहेका लमजुङहरूले जिल्लाको कृषि, सडक, रोजगार लगायतका क्षेत्रमा काम गर्न सुफाव दिएका थिए । लमजुङको आवाज राष्ट्रिय स्तरमा बलियो रूपमा उठाउन र जिल्लाको समृद्धिका लागि दीर्घकालीन योजना बनाइ अघि बढ्न सुफाव दिएका थिए । कार्यक्रममा लमजुङबाट काठमाडौँ बस्दै आएका लमजुङहरूको उल्लेख उपस्थित रहेको थियो ।

अमेरिकी सेनाका लेफ्टिनेन्ट जनरल भोवेल नेपालमा

काठमाडौँ/मस- अमेरिकी सेनाका लेफ्टिनेन्ट जनरल जोएल भोवेल नेपाल आएका छन् । पूर्वनिर्धारित कार्यक्रम अनुसार नै अमेरिकी सेनाको प्यासिफिक कमाण्ड (युएसएआरिएसी)का डेप्युटी कमान्डिङ जनरल, लेफ्टिनेन्ट जनरल जोएल भोवेल आइतबार काठमाडौँ आइपुगेका हुन् । उनी चैत ३ गतेसम्म नेपालमा

रहने नेपाली सेनाले जनाएको छ । उनले औपचारिक भेटघाटका

साथै पाँचखालस्थित नेपाली सेनाको वीरेन्द्र शान्ति कार्य तालिम केन्द्रको भ्रमण समेत गर्नेछन् ।

यस प्रकारको भ्रमणबाट दुई देशबिचको सम्बन्ध थप प्रगाढ हुनुको साथै मानवीय सहयोग, विपद् व्यवस्थापन तथा अन्तर्राष्ट्रिय शान्ति स्थापना कार्य जस्ता क्षेत्रमा टेवा पुग्ने विश्वास नेपाली सेनाले जनाएको छ ।

रुकुमपूर्वका डिएसपी यादवमाथि छानबिन

प्रचण्ड खत्री/मध्यान्ह
रुकुम पश्चिम, १ चैत

जिल्ला प्रहरी कार्यालय रुकुम पूर्वका प्रहरी नायव उपरीक्षक (डिएसपी) उमाशंकर प्रसाद यादवमाथि छानबिन सुरु गरिएको छ । छानबिनका लागि उनलाई कार्यालयको जिम्मेवारीबाट हटाई लुम्बिनी प्रदेश प्रहरी कार्यालयमा हाजिर गराइएको छ ।

फागुन २१ मा सम्पन्न प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनका क्रममा भर्ना गरिएका तीन जना निर्वाचन प्रहरीवारे विवाद उत्पन्न भएपछि लुम्बिनी प्रदेश प्रहरी कार्यालयले यादवमाथि अनुसन्धान थालेको हो । यादवलाई जिम्मेवारीबाट हटाइएपछि रुकुम पूर्वमा डिएसपी केशव शर्वालालाई खटाइएको छ ।

आरोप अन्तर्गत यादवले वारावाट तीन जनालाई रुकुम पूर्व नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ओमप्रकाश देवकोटाले अभियानलाई क्रमशःसबै बढावा विस्तार गरिने जानकारी दिए । पालिकाभित्रका हरेक कुकुरसम्म खोपको पहुँच पुर्‍याउने गरी व्यवस्थापन भइरहेको उनले बताए ।

सल्यानमा कुकुरलाई रेबिजविरुद्ध खोप अभियान

प्रदीप मगर/मध्यान्ह
सल्यान, १ चैत

सल्यानको शारदा नगरपालिकाले कुकुरमा देखिने घातक रेबिज रोग नियन्त्रणका लागि खोप अभियान सुरु गरेको छ । नगरपालिकाको पशु सेवा शाखाले पालिकाभित्र रहेका छुडा तथा घरपालुवा कुकुरलाई लक्षित गर्दै अभियान सञ्चालन गरेको हो ।

नगरपालिकाका अनुसार गाउँ-बस्तीका साथै खलंगा र श्रीनगर बजारलगायत व्यावसायिक क्षेत्रमा पनि खोप कार्यक्रम जारी रहेको छ । पशु सेवा शाखा प्रमुख तथा पशुचिकित्सक दीपा चौडेलका अनुसार हालसम्म नगरपालिकाका विभिन्न स्थानमा गरी २ सय ४६ वटा कुकुरलाई रेबिजविरुद्धको खोप लगाइसकिएको छ । रेबिज कुकुरबाट मानिसमा

सर्न सक्ने अत्यन्तै घातक संक्रमण भएकाले समयमै नियन्त्रण नगरे मानव र पशु दुवैको जीवनमा गम्भीर जोखिम उत्पन्न हुन सक्ने उनले बताइन् । खोप अभियानमार्फत रोग नियन्त्रणसँगै समुदायमा स्वास्थ्य सचेतना बढाउने लक्ष्य राखिएको उनको भनाइ छ ।

नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ओमप्रकाश देवकोटाले अभियानलाई क्रमशःसबै बढावा विस्तार गरिने जानकारी दिए । पालिकाभित्रका हरेक कुकुरसम्म खोपको पहुँच पुर्‍याउने गरी व्यवस्थापन भइरहेको उनले बताए । यसैबीच मानव अधिकारकर्मी रामचन्द्र रेग्मीले स्थानीय सरकारद्वारा सञ्चालन गरिएको रेबिजविरुद्धको खोप अभियानलाई सकारात्मक र उदाहरणीय पहल भएको बताएका छन् । उनका अनुसार मानव स्वास्थ्य सुरक्षालाई ध्यानमा राखेर गरिएको यस्तो अभियान प्रशंसनीय छ । नगरपालिकाले रेबिजविरुद्धको अभियानले पशु स्वास्थ्य सुधारसँगै मानव स्वास्थ्य सुरक्षामा पनि महत्वपूर्ण योगदान पुर्‍याउने अपेक्षा गरेको छ ।

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना
कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना
कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना

NICE NXT LEARNING Pvt. Ltd. is seeking dedicated candidates for the following positions:
Positions:
• Compliance Officer - Full-Time (1 Male/Female)
• Japanese Language Instructor - Part-Time (1 Male/Female)
• Japan Return Candidates Highly Recommended.
Qualification: Bachelor's Degree required.
Experience: Experienced candidates will be highly recommended. Freshers are also welcome.
Requirement: Responsible, motivated, and eager to learn.
Submit your CV within 7 days @info@nicenextlearning.com
Call Us: 01-5403144/9712027050
Jawalakhet-13, Lalitpur, Nepal.

सम्पादकीय खर्चिलो निर्वाचन

निर्वाचन लोकतन्त्रको महत्वपूर्ण प्रक्रिया हो। आवधिक निर्वाचनमार्फत आमनागरिकले आफ्ना प्रतिनिधिलाई शासनसत्ता सुम्पिन्छन्। तर पछिल्ला चुनावी खर्च विवरणले त्यही सुन्दर प्रक्रियामाथि नै प्रश्न गर्ने ठाउँ दिएका छन्। उम्मेदवारहरूले सार्वजनिक गरेका खर्च विवरण हेर्दा औसतमा २५ लाखको हाराहारीमा खर्च गरेको भनेका छन्। त्यो खर्च नै धेरै हो। जबकि कानुनी सीमाभित्र रहन मात्र उम्मेदवारले त्यति खर्च देखाएको प्रस्टै अनुमान गर्न सकिन्छ। निर्वाचन आयोगले भौगोलिक अवस्था र मतदाताको संख्याका आधारमा प्रतिउम्मेदवार २५ लाखदेखि ३३ लाख रूपैयाँसम्म खर्च गर्न पाउने सीमा तोकेको छ। सोही सीमाभित्र बसेर धेरै उम्मेदवारले खर्च विवरण बुझाएका छन्। अहिलेसम्म सार्वजनिक गरिएका विवरणमा ९ लाखदेखि २८ लाखसम्म खर्च देखाइएको छ। कागजमा हेर्दा चुनावी खर्च आयोगको सीमाभित्र देखिन्छ। व्यवहारमा भने चुनाव सामान्य आर्थिक अवस्थाका उम्मेदवारले धान्न नसक्ने खालको हुन पुगेको छ। मुख्य प्रतिस्पर्धी उम्मेदवारको चुनाव खर्च एक करोडदेखि माथि हुने गरेको दलहरूका अनौपचारिक विवरणमा उल्लेख छन्। यसैपटक पनि दुई करोडदेखि १० करोड रूपैयाँसम्म खर्च भएको चर्चा राजनीतिक वृत्तमा छ। तर, आधिकारिक विवरणमा भने उनीहरूले आयोगले तोकेको सीमाभित्र खर्च देखाएका छन्।

यसपटकको चुनावमा मुख्य प्रतिस्पर्धामा देखिएका चार ठूला दलका उम्मेदवारको सार्वजनिक हिसाब हेर्दा पनि हरेक निर्वाचन क्षेत्रमा करिब एक करोड रूपैयाँ खर्च भएको देखिन्छ। यो हिसाबलाई मात्रै मान्ने हो भने पनि चुनावी खर्च कम्तीमा १ अर्ब ६५ करोड पुग्छ। तर वास्तविक खर्च भने यसभन्दा धेरै रहेको प्रस्टै अनुमान गर्न सकिन्छ। राजनीतिक नेताहरू स्वयंले वास्तविक खर्च लुकाइने गरेको स्वीकार गर्नु गम्भीर छ। खर्च बढी भएको देखा पनि सम्बन्धित निकायले कडा अनुगमन नगर्नु अर्को समस्या बनेको छ। जसका कारण हरेक चुनाव खर्चिला र सामान्य आर्थिक अवस्थाका उम्मेदवारले प्रतिस्पर्धा गर्न नसक्ने भइरहेका छन्। निर्वाचन पर्यवेक्षण गर्ने संस्थाहरूले समेत उम्मेदवारहरूले खर्चमा पारदर्शिता कायम गर्न नसकेको बताएका छन्।

लोकतन्त्र भनेको पारदर्शिता पनि हो। तर चुनावकै सुरुआतमा मतदातालाई वास्तविकता लुकाइयो भने यसले सुशासनप्रति अविश्वास बढाउन सक्छ। चुनावी खर्च उठाउन भ्रष्टाचार माध्यम बन्न सक्छ। त्यसैले निर्वाचन खर्चलाई यथार्थ रूपमा सार्वजनिक गर्ने संस्कृति विकास गर्न आवश्यक छ। निर्वाचन आयोगले पनि अनुगमनको औपचारिकताभन्दा वास्तविक नियमन गर्न जरुरी छ। अन्यथा खर्चिलो र अपारदर्शी निर्वाचनले लोकतन्त्रलाई कमजोर बनाउने खतरा बढ्दै जानेछ।

खाडी तनाव र श्रमिकको भविष्य

राष्ट्र बैंकको तथ्यांकअनुसार नेपाल भित्रिने कुल रेमिटेन्सको करिब ४१ प्रतिशत हिस्सा खाडीका मुलुकबाट मात्र आउँछ। यदि युद्धका कारण रोजगारी घट्यो वा श्रमिकहरू घर फर्कन थाले भने रेमिटेन्स प्रवाहमा गिरावट आई प्रत्यक्ष असर विदेशी मुद्रा सञ्चिति, आयात क्षमता र समय आर्थिक स्थिरतामा पर्न सक्छ।

मध्यपूर्व अर्थात् खाडी क्षेत्रमा बढ्दै गएको सैन्य तनावले विश्व राजनीतिलाई मात्र होइन, नेपालजस्तो श्रम आप्रवासनमा निर्भर देशलाई पनि गम्भीर चिन्तामा पारेको छ। इरानले खाडी क्षेत्र (साउदी अरब, संयुक्त अरब इमिरेट्स, कतार, ओमान, बहराइन र कुवैत लगायत)मा रहेका अमेरिकी सैन्य आधारहरूलाई लक्षित गर्दै गरेको क्षेप्यास्त्र तथा ड्रोन आक्रमणपछि ती देशहरूमा सुरक्षा अवस्था संवेदनशील बनेको छ। यसको प्रत्यक्ष प्रभाव त्यहाँ काम गर्ने लाखौं विदेशी श्रमिकमा परेको छ, जसमा ठुलो हिस्सा नेपालीको छ।

नेपालका लागि खाडी क्षेत्र वैदेशिक रोजगारीको सबैभन्दा ठुलो गन्तव्य हो। अनुमानित १७ देखि १९ लाख नेपाली अहिले विभिन्न खाडी मुलुकमा कार्यरत छन्। निर्माण, सेवा, सुरक्षा, होटल तथा यातायात क्षेत्रमा उनीहरूको ठुलो उपस्थिति छ। तर, युद्धको जोखिम बढेसँगै ती क्षेत्रमा काम गर्ने श्रमिकहरू असुरक्षा र अनिश्चितताको घेरामा परेका छन्।

नेपालका लागि खाडी क्षेत्र केवल भूगोल मात्र होइन, यो लाखौं नेपालीको जीविकोपार्जनको केन्द्र हो। हाल साउदी अरबमा मात्रै करिब ५ लाख, कतारमा ४ लाख, युएईमा ४ लाख, ओमानमा २० हजारदेखि २५ हजारसम्म, बहराइनमा २५ हजारदेखि ३० हजारसम्म र कुवैतमा १ लाखभन्दा बढी नेपाली कार्यरत रहेको अनुमान छ।

इरान र अमेरिकाबीचको यो 'प्रोसी वार'का कारण नेपाली श्रमिकहरू कार्यरत रहेका औद्योगिक क्षेत्र र पूर्वाधार आयोजनाहरू युद्धको निशानामा पर्ने खतरा बढेको छ। विशेषगरी कुवैतको अहमदी अयल रिफाइनरी, युएईको जाबेल अली पोर्ट र साउदीको आरामको तेलखानीवरपर काम गर्ने नेपालीहरू उच्च जोखिममा छन्। युएईमा भएको पछिल्लो आक्रमणमा एक नेपालीको ज्यान जानु र १५ जना घाइते हुनु यस जोखिम अब 'सम्भावना' मात्र नभई 'यथार्थ' बनिसकेको संकेत हो।

इतिहासले देखाएको छ कि जब खाडी क्षेत्रमा द्वन्द्व वा आर्थिक संकट उत्पन्न हुन्छ, त्यसको पहिलो असर विदेशी श्रमिकहरूमा पर्छ। कम्पनीहरूले खर्च कटौती गर्ने पहिलो उपाय नै आप्रवासी कामदार घटाउनु हो। अहिले पनि धेरै निर्माण परियोजनाहरू सुस्त भएका छन्, केही स्थानमा उद्योगधन्दा आर्थिक रूपमा बन्द भएका छन् र कतिपय कम्पनीले कामदारलाई अस्थायी विदामा बन्नु निर्देशन दिएका खबरहरू आइरहेका छन्। यदि यो स्थिति लामो समयसम्म कायम रह्यो भने हजारौं नेपाली श्रमिकले रोजगारी गुमाउने सम्भावना बलियो हुन्छ। रोजगारी गुमेपछि उनीहरू स्वदेश फर्कन बाध्य हुनेछन्। यस्तो अवस्थामा नेपालको श्रम बजारले ठुलो दबाव झेल्नुपर्नेछ, किनकि देशभित्र पर्याप्त रोजगारीका अवसर उपलब्ध छैनन्।

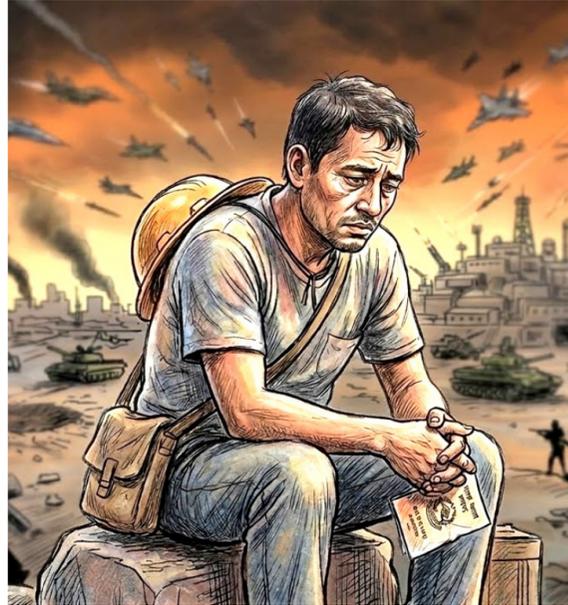
खाडी क्षेत्रमा काम गर्ने नेपाली श्रमिकहरू केवल आफ्नो परिवारका लागि मात्र होइन, नेपालको अर्थतन्त्रका लागि पनि अत्यन्त महत्वपूर्ण छन्। नेपाल भित्रिने रेमिटेन्स देशको अर्थतन्त्रको मेरुदण्ड मानिन्छ। कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको करिब एकचौथाइ हिस्सा रेमिटेन्सबाट आउने अनुमान छ। नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा रेमिटेन्सको योगदान करिब २६ प्रतिशतभन्दा बढी छ।

नेपाल राष्ट्र बैंकको तथ्यांकअनुसार नेपाल भित्रिने कुल रेमिटेन्सको करिब ४१ प्रतिशत हिस्सा खाडी मुलुकबाट मात्र आउँछ। यदि युद्धका

अग्लेख

● मोहनकुमार दाहाल

कारण रोजगारी घट्यो वा श्रमिक घर फर्कन थाले भने रेमिटेन्स प्रवाहमा गिरावट आउन सक्छ। यसको प्रत्यक्ष असर विदेशी मुद्रा सञ्चिति, आयात क्षमता र समय आर्थिक स्थिरतामा पर्न सक्छ। यसका अतिरिक्त मध्यपूर्वमा तनाव बढ्दा अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा कच्चा तेलको मूल्य पनि थप बढ्ने सम्भावना हुन्छ। नेपालले पेट्रोलियम पदार्थ आयातमा ठुलो रकम खर्च गर्ने भएकाले तेलको मूल्य बढ्नु देशभित्र महँगो बढ्ने निश्चित छ। यसले यातायात, उद्योग तथा दैनिक उपभोग्य वस्तुको मूल्यमा बृद्धि ल्याउन सक्छ। नेपालको ग्रामीण अर्थतन्त्र रेमिटेन्समा अत्यधिक निर्भर छ। गाउँघरमा घर निर्माण, शिक्षा, स्वास्थ्य खर्चदेखि स्थानीय व्यापारसम्म धेरै आर्थिक गतिविधि वैदेशिक आम्दानीमा आधारित छन्। यदि रेमिटेन्स घटेमा स्थानीय अर्थतन्त्रमा पनि सुस्तता आउन सक्छ। अर्को महत्वपूर्ण

इतिहासमा आज

१६ मार्च २०१४ मा युकेनबाट अलग भएर रुसमा सामेल हुन क्रिमियाले विवादस्यद जनमत संग्रहमा मतदान गराएको थियो।

१६ मार्च २०१६ मा पाकिस्तानको पेसावरमा सरकारी कर्मचारी बोकेको बसमा वम आक्रमण हुँदा १५ जनाको मृत्यु भएको थियो भने कम्तीमा ३० जना घाइते भएका थिए।

१६ मार्च २०१६ मा नाइजेरियाको मैदुरीको बाहिरी इलाकामा रहेको मस्जिदमा विहानको प्रार्थनाको क्रममा दुई आत्मघाती बम विस्फोट हुँदा २४ जनाको मृत्यु भएको थियो भने १६ जना घाइते भएका थिए।

१६ मार्च २०२५ मा उत्तरी म्यासेडोनियाको कोचानीमा रहेको एक नाइटक्लबमा आगलागी हुँदा कम्तीमा ५९ जनाको मृत्यु भएको थियो भने १५५ जना घाइते भएका थिए।

१६ मार्च २०२५ मा उत्तरी म्यासेडोनियाको कोचानीमा रहेको एक नाइटक्लबमा आगलागी हुँदा कम्तीमा ५९ जनाको मृत्यु भएको थियो भने १५५ जना घाइते भएका थिए।

१६ मार्च २०२५ मा उत्तरी म्यासेडोनियाको कोचानीमा रहेको एक नाइटक्लबमा आगलागी हुँदा कम्तीमा ५९ जनाको मृत्यु भएको थियो भने १५५ जना घाइते भएका थिए।

महाधिवेशन र एनआरएनएको भावी दिशा

विश्वभर छरिएर रहेका नेपालीहरूको साभ्ना संस्था गैरआवासीय नेपाली संघ (एनआरएनए)को १२औं महाधिवेशन नजिकिँदै गर्दा सम्पूर्ण प्रवासी नेपाली समुदायको ध्यान यसतर्फ केन्द्रित भएको छ। आगामी नेतृत्व वचनसंगै संस्थाको भावी दिशा, नीति तथा प्राथमिकता तय हुने भएकाले यो महाधिवेशनलाई अत्यन्त महत्वपूर्ण मोडका रूपमा हेरिएको छ।

गैरआवासीय नेपाली संघको स्थापना विदेशमा रहेका नेपालीलाई एउटै साभ्ना मञ्चमा एकीकृत गर्दै उनीहरूको हक, अधिकार, पहिचान र सम्मानको संरक्षण गर्ने उद्देश्यले भएको हो। स्थापनाकालदेखि नै एनआरएनएले विश्वभर रहेका नेपालीलाई जोड्ने एउटा सशक्त सेतुका रूपमा काम गर्दै आएको छ।

विगतका वर्षहरूमा संस्थाले विभिन्न क्षेत्रमा उल्लेखनीय उपलब्धि हासिल गरेको छ। वैदेशिक रोजगारीमा रहेका नेपालीहरूको समस्या र सरोकारलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा उठाउनेदेखि नेपालमा लगानीको वातावरण निर्माण गर्न पहल गर्ने, पर्यटन प्रवर्द्धनमा योगदान पुऱ्याउने, शिक्षा, स्वास्थ्य तथा सामाजिक क्षेत्रमा सहयोग गर्नेजस्ता गतिविधिमा एनआरएनए सक्रिय रूपमा अघि बढिरहेको छ।

विशेषगरी नेपालमा प्राकृतिक विपद्का समयमा प्रवासी नेपालीको सहयोगलाई समन्वय गर्दै राहत तथा पुर्ननिर्माण कार्यमा एनआरएनएले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको छ। यसले संस्थालाई केवल प्रवासी नेपालीको संगठन मात्र नभई नेपालको विकास यात्रामा सहयात्रीका रूपमा स्थापित गरेको छ।

आज नेपालको अर्थतन्त्रमा गैरआवासीय नेपालीको योगदान भन्ने महत्वपूर्ण बन्दै गएको छ। विश्वका विभिन्न मुलुकमा कार्यरत नेपालीहरूले बर्सेन पठाउने अर्बौं रूपैयाँबराबरको रेमिटेन्सले नेपालको अर्थतन्त्रलाई मजबुत बनाइरहेको छ। ग्रामीण अर्थतन्त्रदेखि राष्ट्रिय

विकाससम्म रेमिटेन्सले ठुलो भूमिका खेलेको तथ्य कसैबाट लुकेको छैन।

तर प्रवासी नेपालीको योगदान केवल आर्थिक पक्षमा मात्र सीमित छैन। विदेशमा बसेर प्राप्त गरेको ज्ञान, सीप, प्रविधि, व्यवस्थापन अनुभव तथा अन्तर्राष्ट्रिय सञ्जाललाई नेपालसँग जोड्न सकियो भने देशको आर्थिक, सामाजिक तथा प्राविधिक विकासमा ठुलो परिवर्तन ल्याउन सकिन्छ। यसका लागि एनआरएनएजस्तो संस्थाले अर्भक प्रभावकारी भूमिका खेल्न सक्ने सम्भावना अत्यन्त ठुलो छ। तर, संस्थाको विस्तार र गतिविधि बढ्दै जाँदा केही चुनौती पनि देखापरेका छन्। पछिल्ला केही वर्षहरूमा संगठनभित्र देखिएको मतभेद, गुटबन्दी, नेतृत्व विवाद तथा अनावश्यक आरोप-प्रत्यारोपले संस्थाको मूल उद्देश्यलाई नै प्रभावित पार्ने संकेत देखिएका छन्।

कहिलेकाहीं व्यक्तिगत स्वार्थ र महत्वाकांक्षाले संस्थागत हितलाई ओझेलमा पार्ने प्रवृत्ति देखिनु दुर्भाग्यपूर्ण हो। यस्तो प्रवृत्तिले संगठनभित्रको विश्वास र एकतालाई कमजोर बनाउने मात्र होइन, बाहिरी जगत्मा संस्थाको छविमा समेत नकारात्मक प्रभाव पार्न सक्छ। यही सन्दर्भमा आगामी १२औं महाधिवेशन अत्यन्त महत्वपूर्ण अवसरका रूपमा देखापरेको छ। यो महाधिवेशन केवल नेतृत्व परिवर्तन गर्ने औपचारिक प्रक्रिया मात्र होइन, संस्थालाई थप एकताबद्ध, सुदृढ र व्यवस्थित बनाउने ऐतिहासिक अवसर पनि हो।

एनआरएनएजस्तो विश्वव्यापी संस्थामा सबैभन्दा महत्वपूर्ण पक्ष भनेको विधि, विधान र संस्थागत अनुशासन हो। संगठनका हरेक गतिविधि स्पष्ट नियम, पारदर्शिता र लोकतान्त्रिक प्रक्रियाका आधारमा सञ्चालन हुन सके मात्र संस्थाको विश्वसनीयता कायम रहन्छ। त्यसैले आगामी महाधिवेशनको सम्पूर्ण प्रक्रिया विधिसम्मत, पारदर्शी र निष्पक्ष हुन अत्यन्त आवश्यक छ। नेतृत्व चयनको प्रतिस्पर्धा स्वस्थ, सभ्य र संस्थागत

मर्यादाभित्र रहने हुनुपर्छ।

आजको आवश्यकता भनेको व्यक्तिकेन्द्रित नेतृत्व होइन, संस्थालाई बलियो बनाउने दूरदर्शी र समावेशी नेतृत्व हो। यस्तो नेतृत्व जसले सम्पूर्ण प्रवासी नेपाली समुदायलाई समेट्न सकोस्, संस्थालाई विवादभन्दा माथि उठाएर सहकार्य र एकताको मार्गमा अघि बढाउन सकोस्। साथै, एनआरएनएलाई नेपालको समृद्धिसँग अर्भक प्रभावकारी रूपमा जोड्ने स्पष्ट रणनीति र दीर्घकालीन दृष्टिकोण आवश्यक छ।

प्रवासी नेपालीहरू केवल विदेशमा बस्ने नेपाली मात्र होइनन्, उनीहरू नेपालको विकास यात्रामा महत्वपूर्ण साझेदार पनि हुन्। उनीहरूको अनुभव, सीप, पुँजी र सञ्जाललाई नेपालसँग जोड्न सके देशको आर्थिक विकासमा नयाँ सम्भावना खुल्न सक्छन्। एनआरएनएले यस दिशामा अर्भक योजनाबद्ध ढंगले काम गर्न आवश्यक छ। लगानी, उद्यमशीलता, प्रविधि हस्तान्तरण, शिक्षा तथा पर्यटनका क्षेत्रमा प्रवासी नेपालीहरूको सहभागिता बढाउन सके नेपाललाई दीर्घकालीन रूपमा लाभ पुग्नेछ। अन्ततः, एनआरएनए केवल एउटा संस्था मात्र होइन, यो विश्वभर रहेका लाखौं नेपालीहरूको साभ्ना भावना, आशा र पहिचानको प्रतीक हो। त्यसैले यसको नेतृत्व, नीति र कार्यदिशा पनि त्यही भावनाअनुसार जिम्मेवार, पारदर्शी र दूरदर्शी हुन आवश्यक छ।

१२औं महाधिवेशनले संगठनभित्रको एकतालाई अर्भक मजबुत बनाउँदै प्रवासी नेपालीहरूको आवाजलाई विश्वमञ्चमा अर्भक प्रभावकारी रूपमा उठाउने विश्वास लिइएको छ। यदि यो महाधिवेशनले विधि, पारदर्शिता, सहकार्य र संस्थागत सुदृढीकरणलाई केन्द्रमा राखेर अघि बढ्न सकोस् भने एनआरएनए अविष्यमा अर्भक सशक्त, प्रभावशाली र विश्वसनीय संस्थाका रूपमा स्थापित हुनेमा कुनै शंका छैन।

(गैरे, अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद् गैरआवासीय नेपाली संघ (एनआरएनए)का सचिव हुन्।)

विचार

● तिलकप्रसाद गैरे

१२औं महाधिवेशनले विधि, पारदर्शिता, सहकार्य र संस्थागत सुदृढीकरणलाई केन्द्रमा राखेर अघि बढ्न सकोस् भने एनआरएनए अविष्यमा अर्भक सशक्त, प्रभावशाली र विश्वसनीय संस्थाका रूपमा स्थापित हुनेमा कुनै शंका छैन।

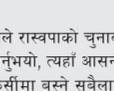
आज नेपालको अर्थतन्त्रमा गैरआवासीय नेपालीको योगदान भन्ने महत्वपूर्ण बन्दै गएको छ। विश्वका विभिन्न मुलुकमा कार्यरत नेपालीहरूले बर्सेन पठाउने अर्बौं रूपैयाँबराबरको रेमिटेन्सले नेपालको अर्थतन्त्रलाई मजबुत बनाइरहेको छ। ग्रामीण अर्थतन्त्रदेखि राष्ट्रिय

सामाजिक सञ्जाल

सुन्दरी पौड्याल

केपी ओलीका पिता मोहनप्रसाद ओलीको निधनमा सामाजिक सञ्जालमा देखिएका खुसीका टिप्पणीहरूले नेपाली समाजको बढ्दो राक्षसीकरण देखाउँछ। मृत्युमा हार्सु वा कामना गर्नु अमानवीय हो। असहमति हुन सक्छ, तर मृत्युमा सम्मान र मानवता जोगाउनु सभ्य समाजको आधार हो।

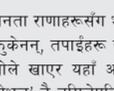
रोशन मर्दारी

मैले राखेको चुनौती सभाहरू हेरेँ। याद गर्नुभयो, त्यहाँ आसनग्रहण, सम्बोधनअघि कुसीमा बस्ने सबैलाई आदरणीय फलानो चिलायो केही थिएन, माइकमा गए जे भन्नु छ, त्यही कुरावाट सुरु। म खादा माला आसनग्रहणजस्ता औपचारिकता मन नपर्ने मान्छे, राखेको सुरुवात खुब मनपर्थ्यो। नचाहिने डाडस बन्द।

अजित बराल

जनताले आशा गरेका प्रचण्ड र डा. बाबुराम भट्टलाई हामी त गान्धीजस्तै राजनेता हुन्छौं भनेका थिए, उनीहरू कस्ता नेता भए ? एकपटक जनताको अपार माया पाएका केपी ओलीसँग 'प्रचण्ड' बहुमत थियो, उनको हालत के छ अहिले ? सगरमाथावाट खस्न बेर लाइने, गफ नदिऔं, डेलिभरी गरौं। बालेन सरकारलाई, शुभकामना !

उषाकिरण तिमिल्सिना

जनता राणाहरूसँग भुकेनन्, पञ्चायतसँग भुकेनन्, तपाईंहरू जनताले दिएको पिठो, खोले खाएर यहाँ आइपुगेपछि जनतासँग 'लेभल' नै नमिलेपछि के गर्नु त, कम्तीमा ४०औं हजार भोट अन्तर अन्तर्घात होइन, जनताले नपत्याएका हुन् भनेर स्विकार्नु पर्छ। त्यहाँवाट सुरु हुन्छ सचिबने विषय।

'पहाड'को टिजरमा युवा पलायनको कथा

काठमाडौं/स- वरिष्ठ निर्देशक तुलसी धिमिरेको निर्देशनमा निर्माण भएको नयाँ नेपाली फिल्म 'पहाड'को टिजर सार्वजनिक गरिएको छ।

बहुदो युवापलायन र त्यसका कारण पहाडी बस्तीहरू खाली हुँदै गएको यथार्थलाई मुख्य विषय बनाइएको उक्त फिल्म आगामी वर्ष २०८३ साल वैशाख १ गते अर्थात् नयाँ वर्षको दिन प्रदर्शनमा आउने तयारी गरिएको छ।

लेखकसमेत रहेका निर्देशक धिमिरेले फिल्मले नेपाली पहाडको वर्दलियो यथार्थलाई चित्रण गरेको बताए। उनका अनुसार पहाड प्राकृतिक रूपमा अत्यन्त सुन्दर भए पनि पछिल्ला वर्षहरूमा युवाहरू विदेश पलायन हुँदा गाउँबस्ती सुनसान बन्दै गएको अवस्था फिल्ममा प्रस्तुत गरिएको छ।

उनले भने, 'पहाड आफैमा अत्यन्त सुन्दर ठाउँ हो। यसलाई सुन्दर बनाउन हाम्रा पुर्खा र अप्रजहरूले जीवन समर्पण गरेका छन्। तर अहिले त्यही पहाड क्रमशः उजाड बन्दै गएको छ। युवाहरू रोजगारीका लागि विदेश पलायन भएका छन्, धेरैले बसाइँसराइ गरेका छन्। यही यथार्थलाई केन्द्रमा राखेर फिल्मको कथा तयार गरेका छौं, जसलाई समग्र नेपालको कथा पनि

भन्न सकिन्छ।' निर्देशक धिमिरेका अनुसार फिल्मको प्रदर्शन मिति तय गर्दा वितरण पक्षसँग छलफल गर्दै नेपालसहित अन्तराष्ट्रिय बजारलाई समेत ध्यानमा राखिएको छ। पोस्ट-प्रोडक्सनलायत बाँकी काम पूरा गर्ने समय मिलाएर आगामी वैशाख १ गते प्रदर्शनको योजना बनाइएको उनले जानकारी दिए।

फिल्ममा नेपाली चलचित्र क्षेत्रमा लामो समयदेखि सक्रिय कलाकारहरूको बलियो टोली देखिन्छ। यसअघि 'बलिदान'मा सहकार्य गरेका मदनकृष्ण श्रेष्ठ, 'चिनो'का कलाकार शिव श्रेष्ठ र चर्चित अभिनेता सुनिल थापालाई पनि यस फिल्ममा समेटिएको छ। निर्देशक धिमिरेले विगतका सफल सहकार्यलाई स्मरण गर्दै पुनः सँगै काम गर्ने प्रस्ताव गरेको र कलाकारहरूले उत्साहपूर्वक स्वीकार गरेको बताए। उनका अनुसार पुरानो अनुभव र नयाँ पुस्ताको ऊर्जा मिलाएर फिल्म निर्माण गरिएको छ। फिल्मको पटकथा तयार गर्दा पात्रहरूमा यी कलाकारहरू उपयुक्त देखिएपछि

पुरानो सहकार्यलाई पुनः ताजा बनाउने सोच आयो। सबै कलाकारले सकारात्मक प्रतिक्रिया दिनुभयो र हामीले पुरानो समय सम्झ्दै नयाँ उत्साहका साथ काम गरेका छौं, उनले भने। धिमिरेले यो फिल्मले मनोरञ्जन मात्र नभई समाज र परिवारमा सोच बाध्य पार्ने सन्देश पनि दिने विश्वास व्यक्त गरे।

फिल्ममा विपिन कार्की, सुनिल थापा, मदनकृष्ण श्रेष्ठ, रेनुनाथ योगी, अरुण क्षेत्री, रवीन्द्रसिंह बानियाँ र उमा गिरी लगायतका कलाकारहरूको अभिनय रहेको छ। निर्देशक धिमिरेले आफ्नी कान्छी छोरी पञ्चमी धिमिरेलाई यसै फिल्ममाफत अभिनेत्रीका रूपमा दर्शकमाफ प्रस्तुत गर्ने लागेका छन्। यस्तै, उनकी जेठी छोरी भावना धिमिरेले फिल्ममा प्रोडक्सन डिजाइनरको जिम्मेवारी सम्हालेकी छन्।

भायरल फिल्मस प्रा. लि.को ब्यानरमा निर्माण भएको फिल्ममा प्रख्यात संगीतकार रञ्जित सिंह गजमेर संगीत निर्देशक रहेका छन्। उत्तम रसाइली प्रस्तुतकर्ता रहेको फिल्ममा निर्माता सुरेन्द्र लामा थिए, शोखी केसी, रिमपोको लामा थिए र उमा गिरी रहेका छन् भने भारती धिमिरे क्रिएटिभ निर्माताको भूमिकामा छन्।

Advertisement for Golden Achievers International Pvt. Ltd. listing services like Operation Manager, Documentation, and Marketing Manager with contact details.

Advertisement for River Bank Protection Lamki/Chuha Municipality 2 & 4, listing services and contact information.

Advertisement for Nisikhola Gaupalika, listing services like Operation Manager, Documentation, and Marketing Manager with contact details.

Advertisement for Pramu Bank, listing services like Operation Manager, Documentation, and Marketing Manager with contact details.

Advertisement for Baideshik Rojgar, listing services like Operation Manager, Documentation, and Marketing Manager with contact details.

Advertisement for Three Brothers Human Resource Pvt. Ltd., listing services like Operation Manager, Documentation, and Marketing Manager with contact details.

Advertisement for Link Star Manpower Services Pvt. Ltd., listing services like Operation Manager, Documentation, and Marketing Manager with contact details.

Advertisement for Link Star Manpower Services Pvt. Ltd., listing services like Operation Manager, Documentation, and Marketing Manager with contact details.

Advertisement for PLEXUS Employment in Malaysia Under Zero Cost, listing services like Operation Manager, Documentation, and Marketing Manager with contact details.

Advertisement for Mahatvapurna Janakari Important Information, listing services like Operation Manager, Documentation, and Marketing Manager with contact details.

Advertisement for Mahatvapurna Janakari Important Information, listing services like Operation Manager, Documentation, and Marketing Manager with contact details.

Advertisement for Mahatvapurna Janakari Important Information, listing services like Operation Manager, Documentation, and Marketing Manager with contact details.

Advertisement for Mahatvapurna Janakari Important Information, listing services like Operation Manager, Documentation, and Marketing Manager with contact details.

Advertisement for Mahatvapurna Janakari Important Information, listing services like Operation Manager, Documentation, and Marketing Manager with contact details.

Advertisement for Mahatvapurna Janakari Important Information, listing services like Operation Manager, Documentation, and Marketing Manager with contact details.

Advertisement for Mahatvapurna Janakari Important Information, listing services like Operation Manager, Documentation, and Marketing Manager with contact details.

Advertisement for Mahatvapurna Janakari Important Information, listing services like Operation Manager, Documentation, and Marketing Manager with contact details.

Advertisement for Titanics Recruitment Agency, listing services like Operation Manager, Documentation, and Marketing Manager with contact details.

‘बेरोजगारी, भ्रष्टाचार र कुशासनका कारण जेनजी विद्रोह’

छवि सापकोटा / मध्यान्ह
काठमाडौं, १ चैत

गत भदौ २३ र २४ भएको जेनजी आन्दोलन सामाजिक, आर्थिक र सुशासनसम्बन्धी संरचनागत कमजोरीको परिणामका भएको एक अध्ययनले देखाएको छ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालय, कीर्तिपुर स्थित अर्थशास्त्र केन्द्रीय विभागले गरेको अध्ययनले जेनजी पुस्ताको आन्दोलन केवल आर्कास्मिक वा भावनात्मक विद्रोह मात्र नभएको निष्कर्ष निकालेको हो। यो प्रविधिमैत्री, शिक्षित र सामाजिक सञ्जालमार्फत सक्रिय रूपमा जोडिएका युवाको आन्दोलन भएको प्रतिवेदनको निष्कर्ष छ।

अर्थ मन्त्रालयले प्रस्तुत गरेको प्रतिवेदन ‘जेनजी आन्दोलनको बुझाइ’ : मूल कारण, वास्तविकता र सबल नेपालका लागि मार्गचित्रले कमजोर शासन प्रणाली, राजनीतिक अस्थिरता, नीति र कार्यान्वयनबीचको अन्तर, संस्थागत असक्षमता तथा राज्यका विभिन्न निकायमा युवाको न्यून प्रतिनिधित्वले युवामा असन्तोष देखिएको अध्ययनले देखाएको हो। भ्रष्टाचार, बेरोजगारी, अल्परोजगारी, न्यून तलब, उत्पादनमूखी अर्थतन्त्रको अभाव र उच्चमशीलताको सीमित अवसरले युवाको भविष्य असुरक्षित हुँदा आन्दोलन भएको उल्लेख गरिएको छ।

आन्दोलनमा सहभागी अधिकांश

युवा यसअघिका आन्दोलनमा संलग्न नभएकाले यसमा नयाँ पुस्ताको संगठित विस्फोट देखिएको हो। नेतृत्वहीन भए पनि डिजिटल प्लेटफर्म र सामाजिक सञ्जालले आन्दोलनलाई व्यापक र संगठित बनाउन निर्णायक भूमिका खेलेको देखिन्छ। आन्दोलनका क्रममा भएको मानवीय र भौतिक क्षतिको प्रमुख कारण सरकारको कमजोरी, संवादहीनता र समयमै उपयुक्त निर्णय लिन नसक्नु रहेको अध्ययनले देखाएको हो।

आन्दोलनमा शिक्षित वर्ग नै धेरै देखिए। सर्वेक्षणमा सहभागीमध्ये करिब ९८ प्रतिशतले माध्यमिकदेखि स्नातकोत्तर तहसम्मको शिक्षा हासिल गरेका

भेटिएका छन्।

आन्दोलनलाई अशिक्षित वा अनियन्त्रित भिडको गतिविधिभन्दा पनि सचेत र विश्लेषण गर्न सक्षम युवा पुस्ताद्वारा सञ्चालित सामाजिक-राजनीतिक अभियानका रूपमा चित्रण गरेको अध्ययनले देखाएको छ।

सार्वजनिक संस्थाहरूमा रहेको उच्च स्तरको भ्रष्टाचार, सेवा प्रवाहमा हुने ढिलासुस्ती, नातावाद तथा कृपावादले युवाहरूमा राज्य प्रणालीप्रति गहिरो अविश्वास पैदा गरेको देखिन्छ। राजनीतिक नेतृत्व र उनीहरूका नातेदारको विलासी जीवनशैली तर इमानदार नागरिक

राज्यको सुविधावादी बञ्चित हुने अवस्थाले युवामा आक्रोश देखिएको अध्ययनले देखाएको हो।

आन्दोलनमा ८४ अर्ब ४५ करोड ७७ लाखवराबरको भौतिक तथा आर्थिक क्षति भएको छ। जुन देशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको करिब १.३८ प्रतिशत बराबर हुन्छ।

आन्दोलनले सामाजिक र राजनीतिक क्षेत्रमा मात्र होइन, समग्र राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा समेत गम्भीर प्रभाव पारेको अध्ययनले देखाएको हो। आन्दोलनका क्रममा २१६८ संस्था तथा निकाय प्रत्यक्ष रूपमा प्रभावित भएका छन्, जसले सार्वजनिक सेवा प्रवाह, व्यापार व्यवसाय तथा सामुदायिक गतिविधिमा समस्या सिर्जना गरेको छ। कुल क्षतिमध्ये करिब ५३ प्रतिशत (४४ अर्ब ९३ करोड ७३ लाख) क्षति सरकारी क्षेत्रमा भएको उल्लेख छ। सार्वजनिक पूर्वाधार, कार्यालय भवन, सरकारी सम्पत्ति तथा सेवा संरचनामा गम्भीर असर परेको छ। त्यस्तै, निजी क्षेत्रतर्फ करिब ४० प्रतिशत (३३ अर्ब ५४ करोड ८७ लाख) क्षति भएको छ, जसले उद्योग, व्यापारिक प्रतिष्ठान तथा निजी लगानीमा नकारात्मक प्रभाव पारेको अध्ययनले देखाएको हो। आन्दोलनबाट २६७१ भवनमा क्षति पुगेकोमा १३० वटाको मात्र विमा भएको र क्षतिग्रस्त भवनमध्ये १८७५ वटा भवन आगलागी र तोडफोडका कारण नष्ट वा क्षतिग्रस्त भएको अध्ययनले देखाएको हो।

भद्रपुरबाट दुई अर्ब ७० करोडभन्दा बढी राजस्व

भद्रपुर/मस- आन्तरिक राजस्व कार्यालय भद्रपुरले चालु आर्थिक वर्षको पहिलो आठ महिनामा दुई अर्ब ७० करोड ५८ लाख ९८ हजार रुपैयाँ राजस्व संकलन गरेको छ। यो रकम सो अर्बधिका लागि तय गरिएको लक्ष्यको ८० दशमलव ४३ प्रतिशत हो।

कार्यालयका प्रमुख कर अधिकृत गोपालबहादुर थापाका अनुसार चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म तीन अर्ब ३६ करोड ४९ लाख रुपैयाँ

राजस्व संकलन गर्ने लक्ष्य राखिएको थियो। फागुनमा मात्र ४४ करोड ५० लाख ८३ हजार रुपैयाँ राजस्व संकलन गर्ने लक्ष्य रहेकामा लक्ष्यको ५७ दशमलव १७ प्रतिशत मात्र संकलन भएको उनले जानकारी दिए।

कार्यालयका अनुसार आठ महिनामा आयकरबाट एक अर्ब २४ करोड ८२ लाख ४४ हजार रुपैयाँ मूल्य अभिवृद्धि करबाट ९७ करोड ३२ लाख १८ हजार रुपैयाँ तथा अन्तःशुल्कबाट ३६ करोड ७० लाख ५३ हजार

रुपैयाँ राजस्व संकलन भएको छ। प्रमुख कर अधिकृत थापाले गत फागुन २९ गते सम्पन्न भएको प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनका कारण पछिल्लो समय बजार अनुगमनलगायत गतिविधि प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन हुन नसकेको बताए। लक्ष्य हासिल गर्न बजार अनुगमनलाई निरन्तरता दिने र करदातामूखी व्यवहारिक करशिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने तयारी गरिएको उनले जानकारी दिए।

सन नेपाल लाइफको क्यालेन्डर लोकार्पण

काठमाडौं/मस- सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडले आगामी वर्ष २०८३ सालका लागि क्यालेन्डर ल्याएको छ। कम्पनीले आगामी वर्षको क्यालेन्डरलाई विशेष सन्देशसहित तयार पारेको छ, जसको मुख्य विषयवस्तु लोपोन्मुख बन्धुजन्तु, दिगोपन, संरक्षण र संवर्द्धन रहेको छ। कम्पनीले सार्वजनिक गरेको क्यालेन्डरमा नेपालमा पाइने विभिन्न लोपोन्मुख जनावरहरूको

तस्वीर समावेश गरिएको छ। प्राकृतिक सम्पदाको संरक्षण र भावी पुस्ताका लागि सुरक्षित भविष्य सुनिश्चित गर्नुपर्ने सन्देशलाई जीवन विमामा मूल भावसंग जोड्दै क्यालेन्डर तयार गरिएको कम्पनीले जनाएको छ। कम्पनीका अनुसार क्यालेन्डरले प्रकृतिक संरक्षणप्रति जनचेतना फैलाउनुका साथै जीवन विमाले प्रदान गर्ने सुरक्षा, संरक्षण र भविष्यप्रतिको तयारीको सन्देश पनि बोकेको छ।

कोकाकोलाको ‘मोमो फोमो’ अभियान सुरु

काठमाडौं/मस- कोकाकोलाले नेपालमा ‘मोमो फोमो’ नयाँ अभियान सुरु गरेको छ। कोकाकोलाको यो अभियान नेपालभरि चल्ने कार्यक्रम हो। जसले नेपालीहरूको मनपर्ने परिकार मोमोप्रतिको स्नेहलाई उत्सवका रूपमा मनाउन लागेको हो। मोमो यस्तो परिकार हो जसले सडक, घर र सहरका मानिसलाई एकअर्कासँग नजिक हुन मद्दत गर्छ।

अभियानको मुख्य आकर्षण एउटा नयाँ डिजिटल कार्यक्रम हो। जसले देशभर घुम्दै नेपालका सबैभन्दा लोकप्रिय मोमो पाइने स्थानहरू खोज्नेछ। सहरका चर्चित रेस्टुरेन्टदेखि टोल-छिमेकमा लुकेका तर उत्कृष्ट मोमो पसलसम्म पुग्ने, नेपालमा मोमोको समृद्ध संस्कृतिलाई चिनाउने र ती स्थानका विशेष स्वाद चल्ने अवसर दिने तथा पसल सञ्चालन गर्ने उत्साही व्यवसायीसँग

भेट्न र हरेक स्थानलाई विशेष बनाउनेलगायत अनौटा कथाहरू प्रस्तुत गर्नेछ। नेपालमा मोमो र

कोकाकोला लामो समयदेखि धेरैले मन पराउने खानाको जोडी बनेको छ। साथीहरूसँग छिटो खाजाका रूपमा, परिवारसँग घुम्न जाँदा वा राति अवेर खाना खान जाँदा मोमो र कोकाकोला धेरैका लागि प्रिय छनोट हो। अभियानमा नेपालभरका २०० भन्दा बढी मोमो पसल सहभागी छन्। ‘मोमो फोमो’ले नेपालको सबैभन्दा प्रिय खानामध्ये एक मोमोको विषयमा राष्ट्रिय स्तरमा उत्साह सिर्जना गर्दै स्थानीय खानाका नयाँ स्वादहरू खोज्न, यसका नायकहरूलाई सम्मान गर्न र मोमो तथा कोकाकोलाको लोकप्रिय संयोजनको आनन्द लिन सबैलाई प्रेरित गर्ने लक्ष्य राखेको छ।

के तपाईंको कम्प्युटर, प्रिन्टर, फोटोकपी आदी बिग्रीएको छ ? यदि छ भने हामीलाई सम्झनुहोस्

हाम्रा सेवा तथा सुविधाहरू

- कम्प्युटर, प्रिन्टर, स्काणर, फोटोकपी आदि खरिद विक्री तथा मर्मत,
- टोनर कार्टेज रिफिल,
- CCTV, EPABX विक्री तथा मर्मत
- अफिसका लागि चाहिने फर्निचरसहित सम्पूर्ण सामानहरू
- कम्प्युटर, प्रिन्टर फोटोकपी आदिको वार्षिक सर्भिस

नुम्स कम्प्युटर्स प्रा. लि.
सम्पर्क नं. ८८४९५६५७८८, ८८४९३०६५३०

सिटिजन्स इन्ट्रा बैंक इन्डोर क्रिकेट प्रतियोगिता सम्पन्न

काठमाडौं/मस- सिटिजन्स बैंक इन्टरनेसनलको १९औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा आयोजित नवौं सिटिजन्स इन्ट्रा बैंक इन्डोर क्रिकेट प्रतियोगिता सम्पन्न भएको छ। फागुन २९ र ३० गते दुई दिनसम्म काठमाडौंमा भएको प्रतियोगितामा व्यवस्थापन समूहअन्तर्गत आठ टिममा बैकका ८४ जना विभाग तथा शाखाका कर्मचारीको सहभागिता रहेको बैकले जनाएको छ।

प्रमुख कार्यकारी अधिकृत गणेशराज पोखरेलले यस्ता कार्यक्रमले संस्थागत संस्कारलाई मजबुत बनाउने मात्र नभई सुशासन र प्रणालीगत अनुशासनपति संस्थाको प्रतिबद्धतासमेत झल्काउने

पहिलोपटक ‘सिटिजन्स फोनपे क्रिकेट कार्ड’ भर्चुअल क्रिकेट कार्ड सञ्चालनमा ल्याएको छ। बैकले नवयुवालाई बचत खाता ‘सिटिजन्स जेन-जी सेभिङ अकाउन्ट’ र ‘सिटिजन्स डिजी बैंक सेवा’ नामक एकीकृत अनलाइन प्लेटफर्म सञ्चालनमा ल्याएको छ।

‘ओप्पो नयाँ वर्ष, नयाँ उमंग’ अभियान

काठमाडौं/मस- विश्वव्यापी स्मार्टफोन ब्राण्ड ओप्पोले आगामी नेपाली नयाँ वर्षलाई लक्षित गर्दै ‘ओप्पो नयाँ वर्ष, नयाँ उमंग’ अभियान सार्वजनिक गरेको छ। यस अभियानमार्फत देशभरका ग्राहकलाई साप्ताहिक रूपमा आकर्षक पुरस्कार जित्ने अवसर साथै बम्पर पुरस्कारको समेत घोषणा गरिएको छ।

अभियान अवधिमा ओप्पो स्मार्टफोन खरिद गर्ने ग्राहकले लक्की ड्रमा सहभागी भई विभिन्न आकर्षक पुरस्कार जित्ने अवसर पाउनेछन्। यस अभियानको उद्देश्य चाडपर्वको उत्साहलाई अझ बढाउनुका साथै ब्राण्डप्रति भरोसा बढ्ने कम्पनीले जनाएको छ। अभियान अवधिभर प्रत्येक हप्ता एकजना भाग्यशाली ग्राहकलाई साप्ताहिक लक्की ड्रमार्फत ओप्पो ए६ स्मार्टफोन प्रदान गरिनेछ। लक्की ड्र तालिकाअनुसार पहिलो हप्ता चैत्र ८ (आइतबार), दोस्रो हप्ता चैत्र १५ (आइतबार), तेस्रो हप्ता

OPPO नयाँ वर्ष, नयाँ उमंग
OPPO हप्ता, ROYAL ENFIELD Hunter लगड साथमा.

OPPO A6 For 4 People
Royal Enfield Hunter For 1 Person

Terms & Conditions:
1. The campaign starts from 01st March, 2026 to 01st April, 2026.
2. OPPO Nepal reserves the right to cancel the offer if any suspicious activity is found.
3. OPPO Nepal reserves the right to change the terms and conditions of the scheme at any time without any prior notice.

चैत्र २२ (आइतबार) र चौथो हप्ता चैत्र २९ (आइतबार) लक्की ड्र सञ्चालन हुनेछ, जसअन्तर्गत प्रत्येक हप्ता एक-एकवटा ओप्पो ए६ स्मार्टफोन प्राप्त गर्नेछन्।

उक्त अभियानको समापन नेपाली नयाँ वर्षको अवसरमा चैत्र ३०मा आयोजना हुने बम्पर ड्रसँगै हुनेछ। बम्पर ड्रमार्फत एकजना भाग्यशाली विजेताले रोयल इन्फिल्ड हन्टर ३५० मोटरसाइकल प्राप्त गर्ने कम्पनीले जनाएको छ।

ग्लोबल आइएमई बैंकको वित्तीय साक्षरता

काठमाडौं/मस- ग्लोबल आइएमई बैंकले ग्लोबल मनि विक २०२६को अवसरमा विद्यार्थी तथा युवालाई वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम आयोजना गर्न लागेको छ।

बैंकले ग्लोबल मनि विक २०२६को अवसर पारेर मुलुकका सातवटै प्रदेशमा सप्ताहव्यापी रूपमा विद्यार्थी तथा युवालाई वित्तीय तथा डिजिटल साक्षरताका कार्यक्रम आयोजना गर्न लागेको हो। बैंकले ग्लोबल मनि विक २०२६को मुख्य नारा ‘स्मार्ट मनि टक्स’लाई आत्मसात्

गरी यही मार्च १६ देखि मार्च २२, २०२६ सम्म बैंकका विभिन्न शाखा कार्यालयबाट वित्तीय साक्षरताको कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेछ। बैंकले वित्तीय साक्षरतासम्बन्धी विभिन्न सामग्री उत्पादन तथा प्रकाशन गरी आफ्नो आधिकारिक सामाजिक सञ्जालमार्फत पनि

प्रसारण गर्नेछ। वित्तीय साक्षरता अभिवृद्धिका लागि बैकले हरेक वर्ष आफ्ना शाखा कार्यालयमार्फत विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ। यस आर्थिक वर्षमा हालसम्म बैंकको ७० भन्दा बढी शाखा कार्यालयले वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम सम्पन्न गरिसकेका छन्।

सडक डिभिजन साँफेबगर, अछाम

बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना

प्रकाशित मिति : २०८२/१२/०२

यस सडक डिभिजनबाट मिति २०८२/१०/२५ गते सौर्य दैनिकमा सूचना नं. ०३/०८२/८३ को प्रकाशित सूचना अनुसार www.bolpatra.gov.np/egp मार्फत आह्वान गरिएको ठेक्काहरूको लागि म्यादाभित्र दर्ता भएका बोलपत्रहरूको मुल्याङ्कन पछि न्यूनतम मूल्यांकित सारभूतरूपमा प्रभावग्राही रहेका तपशिल ठेक्काहरूमा निम्न बोलपत्रदाताहरूको प्रस्ताव सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २७ (१) बमोजिम स्वीकृतिको लागि छनोट भएको व्यहोरा सम्बन्धित सबै बोलपत्रदाताहरूलाई जानकारीको लागि सोही ऐनको दफा २७ उपदफा २ र ३ को प्रयोजनका लागि यो बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

क्र.सं	ठेक्का नं	कामको विवरण	छनोट भएको बोलपत्र दाताको नाम	कबोल अंक (VAT बाहेक PS सहित)
1	RRDSNF/33701138/082/083-14	Road Rehabilitation Works on Sanfe-Martadi road Section, Bajura	Barjukot Construction And Suppliers Group Pvt. Ltd., Budhiganga Municipality-05, Bajura	६१,९१,३४९.००
2	RDSNF/33701136/082/83-17	Traffic Safety Works on Chaukhutte-Sanfe-Martadi Road Section	L.M. Consultant and Construction Service Pvt. Ltd., Sanfebagar, Achham	११,९९,६९७.५०

डिभिजन प्रमुख